

Nationalekonomiska institutionen
Ekonomihögskolan

Magisteruppsats
Augusti 2007

Kvinnor som är entreprenörer

Bestämningsfaktorer och regional variation

Författare:

Caroline Flodberg

Handledare:

Inga Persson

Förord

Under vårterminen 2007 genomförde jag inom ramen för Pol. Mag. – programmet en praktiktermin på Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS), i Östersund. Under mitt praktikarbete kom jag i nära kontakt med entreprenörskap och politiska åtgärder för att främja entreprenörskap. Denna uppsats är ett resultat av de tankegångar som väcktes under praktikperioden och den samtida debatten kring regeringens entreprenörskapsfrämjande politik. Genom ITPS fick jag tillgång till det datamaterial jag behövde och uppsatsen kommer sedermera även att publiceras som en arbetsrapport för deras räkning.

Abstract

The proportion of women entrepreneurs in Sweden is, as in many countries, smaller than the proportion of men entrepreneurs. Sweden has therefore created political measures with the ambition to increase women entrepreneurship. However, knowledge about the determinants of women entrepreneurship is needed in order to enable the promotion of it and, at the same time one can question the treatment of women entrepreneurs as a homogenous group.

The purpose of this thesis is to investigate the determinants of women entrepreneurship and whether these determinants fluctuate regionally. If this proves to be the case, a more spatial/individual approach should be used, when creating measures to promote entrepreneurship. My choice of regions to investigate fell on Stockholm and Jämtland due to the fact that they have a large proportion of women entrepreneurs in comparison to their population, but also because they can be said to represent two extremes of Swedish industry.

The results indicate that there are variations in the determinants between the regions, mainly due to different labour markets, mixture of populations and household compositions. The level of unemployment is greater in Jämtland than in Stockholm, which constitutes a push-factor towards entrepreneurship in Jämtland. The proportion of women born outside of Sweden is almost four times as big in Stockholm as in Jämtland, working as a push-factor towards entrepreneurship in Stockholm. Finally, the proportion of married women is greater in Jämtland than in Stockholm and the effect of children on entrepreneurship is relatively greater in Jämtland than in Stockholm. The difference in family composition affects entrepreneurship both as a pull-factor, due to differences in household income and as a push-factor in terms of being a labour choice, since it is considered easier to combine with family and household work rather than employment.

Keywords: entrepreneur, women, logistic regression, regional fluctuation

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Syfte och frågeställning.....	4
1.3	Metod	5
1.4	Definitioner – viktiga begrepp	5
1.5	Disposition	6
2	Teoretiskt ramverk	7
2.1	Entreprenörskapets roll i ekonomisk tillväxt	7
2.1.1	Stora tänkare och modeller	7
2.2	Entreprenör, att vara eller att inte vara?	11
2.2.1	Allmän teori och empiri	11
2.2.2	Specifika faktorer som påverkar kvinnor	14
2.3	Reflektion över vikten av kvinnor som är entreprenörer	15
2.3.1	Humankapital, diversifierat näringsliv och jämställdhet	16
3	Metod.....	18
3.1	Logistisk regression	18
3.1.1	Maximum-Likelihood metoden	18
3.1.2	Tolkning av koefficienterna	19
3.1.3	Signifikanstest	19
3.1.4	Multikollinjäritet	20
3.2	Genomförande.....	21
4	Datamaterial och variabler	22
4.1	Individdata.....	22
4.2	Variabelbeskrivning	22
5	Resultat.....	25
5.1	Kvinnor i Stockholm och Jämtlands län, år 2003	25
5.2	De skattade regressionerna.....	27
5.2.1	Jämförelse av oddskvoter	30
6	Analys.....	32
6.1	Regionala skillnader.....	32
6.2	Slutsats	34
7	Avslutande kommentar	35

8	Referenser	36
9	Appendix 1 – Regression ett: Stockholm & Jämtland.....	38
10	Appendix 2 – Regression två: Jämtland.....	43
11	Appendix 3 – Regression tre: Stockholm.....	48

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Utrymmet för den makroekonomiska politiken minskar i vår allt mer globaliserade värld och hoppet sätts istället till andra faktorer, däribland entreprenörskap som i Sverige anses vara en viktig drivkraft för tillväxten och landets framtida välfärd. Denna uppfattning delas av många andra länder och EU har i och med Lissabonprocessen satt upp ett mål om att år 2020 ha störst andel entreprenörer i världen för att säkerställa områdets välgång och tillväxt.

År 2006 var andelen kvinnor som är entreprenörer¹ av samtliga entreprenörer i Sverige drygt 25,5 procent.² Med anledning av detta har Sverige länge haft ambitionen att främja kvinnors entreprenörskap. Det anses finnas en outnyttjad potential hos gruppen kvinnor vilket lett till att regeringen i 2007 års budgetproposition gett den statliga myndigheten NUTEK i uppdrag att under tre år specifikt främja kvinnors entreprenörskap. Målsättningen är att öka kvinnors entreprenörskap och tillväxten i kvinnors företag för att på så vis öka Sveriges tillväxt samt skapa ett mer jämställt Sverige.

Sveriges satsning på kvinnors entreprenörskap är alltså inte unik i Europa, med det finns även länder som gjort medvetna val att inte specifikt rikta åtgärder till kvinnor, utan istället skapat generella åtgärder riktade till både män och kvinnor.³ Professor Carin Holmquist har i en artikel från 1995 formulerat frågan om inte det enda som kvinnor som driver företag har gemensamt, är just det faktum att de driver ett företag.⁴ Kritik har även kommit från kvinnor som är företagare, vilka anser att det är fel att särskilja män och kvinnor vad gäller entreprenörskap.⁵ En studie från år 2002 genomförd av NUTEK visar också att skillnaderna mellan olika branscher är större än skillnaden mellan könen. Branschvalet styr

¹Jag kommer genomgående att använda beteckningen "kvinnor som är entreprenörer" och inte "kvinnliga entreprenörer". Anledningen till detta är att jag anser det vara tveksamt att tillskriva entreprenörer manliga och kvinnliga attribut.

² AKU 2006, www.scb.se

³ Bland annat Danmark och Nederländerna

⁴ Holmquist 1995 i NUTEK1995:3 s.91.

⁵ Bland annat i ett inlägg i Agenda 13/5 2007 samt ledare i Dagens industri 7/6 2007, s. 6.

förutsättningen för företagandet och många av skillnaderna mellan män och kvinnor på aggregerad nivå försvinner när man tar hänsyn till bransch.⁶

En uppmärksammas och historiskt sett diskuterad uppdelning av samhället är den mellan män och kvinnor. Satsningen på att speciellt främja kvinnors företagande innebär ytterligare en uppdelning mellan män som är entreprenörer och kvinnor som är entreprenörer. Samtidigt uppstår en problematik på grund av att det krävs kunskaper om varför vissa kvinnor väljer att bli företagare och vissa inte, för att kunna främja kvinnors företagande. En grundläggande fråga som bör ställas i detta sammanhang är att, likt Holmquist, ifrågasätta om kvinnor som är entreprenörer utgör en homogen grupp. Om det finns skillnader även inom gruppen finns det anledning att ifrågasätta åtgärder riktade specifikt till ”kvinnor” och istället, vid utformandet av olika stödåtgärder, beakta andra faktorer.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med föreliggande uppsats är att undersöka om kvinnor som är företagare kan sägas vara en homogen grupp. Antalet faktorer som kan tänkas påverka kvinnors val att bli entreprenörer är stort, vilket innebär att det krävs en avgränsning. Beslutet att bli entreprenör tas av individen och har i tidigare studier visat sig vara beroende av region.⁷ Detta har lett till att syftet med denna uppsats är att undersöka betydelsen av region för kvinnors entreprenörskap.

För att genomföra detta kommer jag att använda mig av två olika typer av regioner, en storstadsregion och en glesbygdregion, och undersöka om kvinnor som är företagare i dessa skiljer sig åt. Motiveringen till att välja en storstadsregion och en glesbygdregion är att de kan sägas vara två extremer i svenskt näringsliv men även två extremer i termer av ”levnadsvillkor”.

En region är per definition ett geografiskt område som ligger mellan nation och lokal.⁸ Valet av glesbygdregion har fallit på Jämtland, en region med stark regional identitet⁹ och en region med många kvinnor som är entreprenörer.¹⁰ Valet av storstadsregion har fallit på

⁶ NUTEK 2003:7 s.5f.

⁷ Se Fritsch & Schmude 2006 s.1f; Reynolds 2005 s.360.

⁸ Salomonsson 1996 s.13.

⁹ Ibid. s.16.

¹⁰ Sundin, Holmquist 1989, s.34.; NUTEK 2006 s.12.

Stockholm då staden dels är Sveriges största stad men även för att knappt 29 procent av alla kvinnor som är företagare återfinns i Stockholms län.¹¹ En eventuell skillnad mellan förklaringsfaktorerna för kvinnors företagande i de båda regionerna kan indikera att åtgärder för att främja entreprenörskap bör inkludera ett mer spatialt fokus.

Uppsatsen ämnar inte ifrågasätta regeringens ambition att generellt öka kvinnors entreprenörskap och entreprenörskap i allmänhet. Utgångspunkten för uppsatsen är emellertid ett försök att överskrida den stora fokusering som finns på kön och det mindre fokus som finns på andra faktorer. För att minska fokus på könsrelationer vad gäller entreprenörskap krävs det att kunskapen om kvinnors entreprenörskap ökar och att skillnader inom gruppen kvinnor belyses. Ett delsyfte med uppsatsen är därför att öka kunskapen om kvinnors entreprenörskap, och därmed bidra med kunskapsunderlag till eventuella framtida åtgärder.

Den övergripande frågeställningen som jag ämnar besvara är:

Finns det skillnader mellan kvinnor som är företagare i Stockholm och i Jämtland och i så fall, vilka är dessa skillnader?

1.3 Metod

För att besvara den ovan givna frågeställningen ämnar jag göra en ekonometrisk analys av datamaterial från SCB över kvinnor med inkomst från näringsverksamhet och tillhörande individdata. Då den beroende variabeln är binär kommer metoden att vara en binär logistisk regression där jag med hjälp av ovan nämnda tvärsnittsdata kommer att skatta vad som påverkar sannolikheten för kvinnor att starta företag i Jämtlands respektive Stockholms län. En utförligare beskrivning av den statistiska metoden och datamaterialet följer i kapitel tre och fyra.

1.4 Definitioner – viktiga begrepp

För många är innebilden av en *entreprenör* en person som driver ett eget företag. I nationalencyklopedin definieras entreprenör som en ”Person som i konkret handling skapar

¹¹ NUTEK 2006 s.14.

ny affärsverksamhet. Detta kan ske t.ex. genom att man organiserar marknaden på ett nydanande sätt...”.¹²

Sett till ekonomisk historia har de egenskaper som tillskrivits entreprenörer från 1700-talet och framåt varierat. Risktagare, kapitalist, innovatör, alert möjlighetssökare och koordinator av begränsade resurser är några exempel, där risktagare historiskt sett inom den nationalekonomiska forskningen varit den mest centrala egenskapen.¹³ Internationellt sett saknas det idag en universell definition av vad en entreprenör är.¹⁴

En entreprenör är alltså inte enbart en person som driver ett eget företag på grund av ett inkomstbehov. Således är nyföretagare och/eller egenföretagare inte samma sak som entreprenör. Att vara egenföretagare och/eller nyföretagare är emellertid det viktigaste tillvägagångssättet för en entreprenör att förverkliga sina ambitioner. Inom forskning där ett kvantitativt mått på antalet eller andelen entreprenörer behövs har de båda måtten därför ofta använts som en approximation av en entreprenör.¹⁵

Jag vill med denna definition uppmärksamma läsaren på att jag är medveten om att det finns en distinktion mellan att vara entreprenör och att vara företagare. I uppsatsen kommer jag emellertid ändå att använda begreppen synonymt. Förklaringen till detta är att jag i min ekonometriska analys behöver ett kvantitativt mått för att mäta skillnaden mellan kvinnor som är entreprenörer. Min definition av en entreprenör i denna uppsats är en individ som under 2003 uppnått en viss grad av inkomst från näringsverksamhet, det vill säga en företagare.

1.5 Disposition

Efter inledning följer i kapitel två den teoretiska ramen för uppsatsen. Kapitel tre ägnas åt att ingående beskriva den ekonometriska metoden och i det nästföljande kapitlet ges en beskrivning av det datamaterial som används i analysen samt en variabelbeskrivning. I kapitel fem redovisas resultaten från den ekonometriska analysen tillsammans med deskriptiv statistik för länen. I kapitel sex analyserar jag materialet och i det sista kapitlet, kapitel sju, ges en avslutande kommentar.

¹² Nationalencyklopedin 1991 band 5.

¹³ Landström 2005, s.15.

¹⁴ Hisrich et al. 2005 s.6.

¹⁵ Stenkula & Henrekson 2006 s.5.

2 Teoretiskt ramverk

För att skapa en förståelse för den svenska regeringens och EU:s ambition att öka entreprenörskapet ska jag i detta kapitel först ge en översikt av teorierna kring entreprenörskap och tillväxt samt entreprenörskapets betydelse för sysselsättning. Jag kommer även att redogöra för den teori som ligger till grund för individens val att starta företag samt redovisa resultat från tidigare empiriska undersökningar. I en avslutande del gör jag en reflektion över vikten av kvinnor som är entreprenörer.

2.1 Entreprenörskapets roll i ekonomisk tillväxt

”If we seek to explain the success of those economies which have managed to grow significantly with those that have remained relatively stagnant, we find it difficult to do so without taking into consideration differences in the availability of entrepreneurial talent and in the motivational mechanism which drives them on.”

(Baumol, 1968)

Att knyta samman entreprenörskap och tillväxt är inte svårt, men inte heller helt oproblematiskt. Synen på entreprenörens roll för den ekonomiska tillväxten har varierat och inom nationalekonomin finns ingen obetingat vedertagen teori.

2.1.1 Stora tänkare och modeller

Schumpeter

Schumpeter definierade vad en entreprenör är och dennes betydelse för tillväxten redan 1934 då hans verk ”Theory of economic development” publicerades på engelska. Enligt Schumpeter har ekonomisk utveckling tre karaktäristika: den sker endogent, den sker diskontinuerligt och den frambringar kvalitativa förändringar som rubbar tidigare ekonomisk jämvikt och skapar nya förutsättningar för ekonomin.¹⁶

¹⁶ Schumpeter 1934/2006 s.64.

Det som stimulerar den ekonomiska utvecklingen är innovationer. Innovationer behöver inte innebära att en ny vara, tjänst eller teknologi skapas utan kan även handla om skapandet av en ny produktionsmetod eller en ny form av organisation.¹⁷ Den person som inför innovationerna i ekonomin är en entreprenör som besitter vissa egenskaper, bland annat driftighet och en vilja att skapa nya saker.¹⁸

Entreprenörens drivkraft är den monopolvinst som uppstår när något nytt introduceras och den kan entreprenören avnjuta tills jämvikten återställts. Vinsterna gör samtidigt att andra entreprenörer lockas att skapa innovationer, vilket innebär att en ny våg av händelser genereras i ekonomin.¹⁹ Med dessa vågor och med kapitalismen följer det som Schumpeter kallar för "kreativ förstörelse". Kreativ förstörelse är en beskrivning av hur kapitalism och innovationer påverkar ekonomin. De nya kreativa innovationer som driver tillväxten har en parallell förstörande sida då de gör äldre produkter ekonomiskt obsoleta och humankapital om den "gamla" teknologin oanvändbar.²⁰

De neoklassiska modellerna

Synen på entreprenörens betydelse för den ekonomiska tillväxten har varierat. Efter Schumpeter och andra världskriget introducerades de neoklassiska tillväxtteorierna som bygger på antagandet att ekonomin konstant strävar efter att hamna i jämviktsläge, ett så kallat steady-state. När ekonomin befinner sig i jämvikt kan den endast försättas ur jämvikt av faktorer utanför modellen. Olika variabler har inkluderats i modellerna men genomgående har lite utrymme lämnats för entreprenörskapets betydelse. Två av de mer betydande ansatserna är framtagna av Solow (1956) och Romer (1990).

Solow

Solow utgick från en enkel modell för ekonomisk tillväxt i vilken det ingår insatser av arbete (L) och kapital (K). Produktionsfunktionen är en Cobb-Douglas funktion där α har ett värde mellan 0-1.

$$Y(\text{BNP})=F(K,L)=K^\alpha L^{1-\alpha}$$

¹⁷ Schumpeter 1934/2006 s.66.

¹⁸ Ibid. s.74ff.

¹⁹ Ibid s.132ff.

²⁰ Schumpeter 1970, s.82ff.

Genom olika kombinationer av insatsfaktorerna arbete och kapital uppnås en viss produktionsnivå och förändringar av dessa kan påverka tillväxten. Modellen implicerar att en ökad nivå kapital/investeringar per arbetare leder till ekonomisk tillväxt och att länder med en hög befolkningstillväxt tenderar att vara fattigare.²¹

Solow utökade sin produktionsfunktion med den exogent givna teknologiska utvecklingen (A), även kallad total faktorproduktivitet (TFP).

$$Y(\text{BNP})=F(K,AL)=K^\alpha(AL)^{1-\alpha}$$

Genom olika kombinationer av arbete och kapital kan tillväxten öka på kort sikt. På lång sikt är det den teknologiska utvecklingen som driver tillväxten då antalet arbetade timmar är begränsat och kapital uppvisar avtagande marginalavkastning.²²

Romer

Romer (1990) gick ett steg vidare och endogeniserade den teknologiska tillväxten genom att introducera forskares sökande efter nya idéer. I produktionsfunktionen är L_y mängden arbetskraft inom FoU-sektorn och A teknologifronten på världsmarknaden. Modellen implicerar att humankapital är viktigt då det är ett grundläggande krav för att kunna bedriva FoU.

$$Y(\text{BNP})= F(K,AL_y)=K^\alpha(AL_y)^{1-\alpha}$$

I modellen drivs den teknologiska utvecklingen av ekonomiska incitament. Individer och företag är vinstmaximerande och genererar idéer och innovationer för att erhålla vinster. Den teknologiska utvecklingen och därmed tillväxten antas bero av mängden arbetskraft inom FoU-sektorn, som implicit är beroende av befolkningsökningen, samt produktiviteten inom denna sektor.²³

Kunskap och idéer präglas i Romers modell av två egenskaper.²⁴ De är icke-exkluderbara – man kan inte hindra någon från att ta del av dem (om det inte föreligger ett patent) och de är mer eller mindre icke-rivaliserande – min användning av kunskapen/idén hindrar inte någon

²¹ Jones 2002, s.20ff.

²² Ibid s. 36ff.

²³ Ibid s.97ff.

²⁴ Arrow tillskrev kunskap dessa egenskaper 1962.

annan från att använda den. Dessa egenskaper leder i modellen till att kunskap automatiskt kommersialiseras och sprids och genererar tillväxt.²⁵

Romers modell har en koppling mellan FoU och ekonomisk tillväxt men den säger egentligen inget om hur denna koppling ser ut. Trots stora satsningar på FoU och utbildning i många länder noterades under 1990-talet det faktum att tillväxten var låg och arbetslösheten hög. Entreprenörskapets betydelse betonades därför återigen och den rådande uppfattningen idag är att entreprenörer har en viktig roll vad gäller ekonomisk tillväxt, delvis på grund av sin betydelse för spridning och kommersialisering av kunskap.²⁶

Teorin om entreprenörskap och kunskapsöverspillning

Teorin bygger på de neoklassiska modellerna men entreprenörskap är här ett endogent svar på de möjligheter som skapas av företag, myndigheter och organisationer som investerar i FoU och kunskap. Investeringarna skapar entreprenöriella möjligheter då företag och organisationer inte själva besitter tillräcklig kunskap för att till fullo kommersialisera resultaten, och där tar entreprenören vid.²⁷

I Romers traditionella modell sprids kunskapen per automatik på grund av dess tidigare nämnda egenskaper. I denna modell präglas kunskap av ett *kunskapsfilter* på grund av osäkerhet, höga transaktionskostnader m.m. Filtret är differensen mellan existerande investeringar i kunskap och den kunskap som ännu inte kommersialiserats och det är denna skillnad som skapar entreprenörmöjligheter.²⁸

Teorin om entreprenörskap och kunskapsöverspillning ser, tvärt emot Schumpeter med entreprenören som kreativ förstörare, entreprenören som en kreativ skapare/tagare av möjligheter som annars inte tagits till vara på.²⁹ *Mängden* entreprenörskap är beroende av investeringar i FoU och ny kunskap samt storleken på kunskapsfiltret.

Teorin implicerar att ju större betydelse kunskap/FoU har i produktionsfunktionen desto viktigare är entreprenörens roll som den institution som kommersialiserar den kunskap som

²⁵ Audretsch, et al. 2006 s.44.

²⁶ Audretsch et al. 2006. s.33.

²⁷ Ibid. s.35ff.

²⁸ Ibid. s.45.

²⁹ Ibid. 2.10.

inte kommersialiseras av företagen/organisationerna själva, och skapar därmed nya företag, tillväxt och sysselsättning i ekonomin.³⁰

Entreprenörskap och sysselsättning

Entreprenörskapets betydelse för sysselsättningen har avhandlats sedan 1980-talet och är i den pågående diskussionen kring entreprenörskap ett återkommande argument. Sysselsättning kan skapas på två sätt. Antingen genom att nya företag startas eller genom att redan existerande företag växer. Båda dessa processer handlar om entreprenörskap. Vilken process som är av störst betydelse för sysselsättningen är omdiskuterat och empiriska belägg för båda alternativen existerar.³¹

Globala och lokala omstruktureringar skapar även ett behov av anpassning av ekonomin. Globaliseringen har medfört utlokalisering av stora företag som flyttar ut sin produktion till länder med lägre arbetskraftskostnader. Utlokaliseringen av viss produktion skapar ett behov av nya företag för att hålla näringslivet vid liv samt avhjälpa arbetslöshet och bidra till att unga kan komma in på arbetsmarknaden.³²

2.2 Entreprenör, att vara eller att inte vara?

Vad motiverar en individ till att starta ett företag istället för att ta en anställning? I detta avsnitt kommer jag att använda mig av etablerad teori som förklarar entreprenörskap tillsammans med resultat från tidigare empiriska undersökningar samt identifiera specifika förklaringsfaktorer för kvinnor. Antalet faktorer som kan tänkas påverka individens beslut är många³³ och jag har därför valt att fokusera på relevanta mikrofaktorer och personliga karaktäristika som återfinns både i litteraturen och i mitt datamaterial. Jag har delat upp dessa faktorer i tre kategorier och jag ämnar använda denna uppdelning genomgående under mitt fortsatta arbete. Individfaktorer, Familj/hushållsfaktorer och Näringsfaktorer

2.2.1 Allmän teori och empiri

Den generella modellen för val av inkomst (Theory of income choice) består av en nytto-maximerande individ med två val: att ta en anställning eller att starta ett eget företag.

³⁰ Ibid. s.33.

³¹ Delmar i Green et al. 2000 s.197.

³² Lundström & Stevenson 2005, s.13.

Individen jämför den förväntade lönen av att vara anställd med den förväntade vinsten av att starta ett eget företag.

$$\text{Förväntad lön} = W$$

$$\text{Förväntad vinst} = \pi$$

$$\text{Pr(Starta företag)} = f(\pi - W)$$

Är den förväntade vinsten av företaget högre än lönen som anställd väntas således individen välja att starta ett företag.³⁴

Faktorerna som påverkar valet att starta företag brukar delas upp i två kategorier, pull-faktorer och push-faktorer. En pull-faktor är en positiv anledning som lockar individen till att starta företag. Det kan handla om exempelvis att få vara självbestämmande. En push-faktor är en anledning som mer eller mindre tvingar individen att starta företag, exempelvis arbetslöshet.³⁵ En internationell studie visar att ungefär 2/3 av alla företagsstarter beror av pull-faktorer och 1/3 av push-faktorer.³⁶

Individfaktorer

Kön: I Global entrepreneurship monitor:s (GEM) internationella studie av entreprenörskap konstateras att inget land har fler kvinnor än män som är entreprenörer.³⁷ Flertalet studier finner att variabeln kön påverkar sannolikheten att starta företag och sannolikheten att en man startar företag är större (till och med dubbelt så stor enligt Reynolds studie från 2004) än att en kvinna gör det.³⁸

Utbildning: Signifikansnivån för utbildning varierar i olika studier och även resultaten i de studier där utbildning varit signifikant har divergerat. Vissa tyder på att det finns ett positivt samband mellan entreprenörskap och utbildning och andra ett negativt, vissa studier pekar även på landsspecifika faktorer som påverkar betydelsen av utbildning.³⁹

³³ Lundström & Stevansson har i en litteraturoversikt funnit 41 olika faktorer.

³⁴ Audretsch, Keilbach & Lehmann 2006 s. 36.

³⁵ Holmqvist & Sundin, 1989 s.79f.

³⁶ Reynolds et al. 2004 s.46.

³⁷ Bosma & Harding 2006 s. 20.

³⁸ Se Reynolds 1997 s.454; Demartino & Barbato 2003 s.822; Ritsilä & Tervo 2002 s. 37; Delmar & Davidsson 2000 s.20; Blanchflower 2004 s.10; Reynolds et al 2004, s. 4.

³⁹ Se Aidis & Wetzels 2007 s.17; Evans & Leighton 1989 s. 530; Ritsilä & Tervo 2002 s.37; Blanchflower 2004 s.10; Reynolds et al. 2004 s.40f.

Ålder: Många studier visar att sannolikheten att starta företag varierar med ålder. Internationellt sett befinner sig merparten av alla företagare i spannet 25-34 år och initierandet tas oftast mellan åldern 22-45.⁴⁰

Etnicitet: Sannolikheten att starta företag påverkas av etnicitet och invandring men resultaten är varierande. Vissa studier pekar på att sannolikheten att starta företag är lägre för individer med annan etnisk bakgrund och andra pekar på att den är högre på grund av att företagande är ett alternativt sätt att komma in på arbetsmarknaden och in i samhället.⁴¹

Familj/ hushållsfaktorer

Inkomst: Vad gäller individens inkomst och hushållets sammanlagda inkomst är resultaten divergerande. Vissa pekar på ett positivt samband, vissa pekar på ett negativt och i andra studier går det inte att fastställa något samband alls.⁴²

Familj: Tidigare studier har visat att företagande upplevs som ett smidigt sätt att kombinera arbete med familjeansvar.⁴³ Resultaten indikerar att sannolikheten att starta företag påverkas av antalet barn i hushållet alternativt familjestorlek.⁴⁴ Det finns även resultat som visar att sannolikheten att en individ är entreprenör ökar om partnern är entreprenör eller arbetslös.⁴⁵

Föräldraarv: Tidigare studier visar också att sannolikheten att vara företagare/starta företag är beroende av om man har föräldrar som är eller varit företagare. Delvis för att dessa ibland ärver företaget.⁴⁶

Näringsfaktorer

Region: En svensk studie visar att regionen på olika vis påverkar valet att bli entreprenör. På landsbygden är både pull- och push-faktorerna som starkast, och i synnerhet push-faktorerna då arbetslösheten generellt sett är högre där.⁴⁷

Arbetsmarknadsstatus: Sannolikheten att starta företag är beroende av arbetslösheten. En låg arbetslöshet innebär en högre alternativkostnad, i termer av fler andra inkomstmöjligheter,

⁴⁰ Se Bosma & Harding 2006 s.20; Hisrich et al. 2005 s. 67.

⁴¹ Se Blanchflower 2004 s.10; Verheul et al. 2001 s.16f.

⁴² Se Aidis & Wetzels 2007 s.13; Risilä & tervo 2002 s.37; Reynolds et al. 2004 s.4 och s.41.

⁴³ Se Wellington 2004 s.381; DeMartino & Barbato 2003 s. 816; NUTEK 1995:3 s. 203.

⁴⁴ Se Aidis & Wetzels 2007, s. 15; Reynolds 1997 s. 454; Ritsilä & Tervo 2002 s.37.

⁴⁵ Se Aidis & Wetzels 2007, s. 17; Caputo & Dolinsky 1998 s.14.

⁴⁶ Se Sundin & Holmquist s.54 och s.83; Hisrich et al. 2005 s.65.

⁴⁷ Holmqvist & Sundin, 1989 s.79f.

för att starta företag. På individnivå finner studier att sannolikheten att starta företag ökar när en individ blir arbetslös.⁴⁸ Trots detta startas de flesta företag av individer med anställning.⁴⁹

2.2.2 Specifika faktorer som påverkar kvinnor

I en svensk studie av Elisabeth Sundin och Carin Holmqvist från 1989 visar det sig att både män och kvinnor i Sverige anger flest pull-faktorer som anledning till att de startat företag. Männens pull-faktorer är emellertid tre gånger fler än push-faktorena, medan motsvarande jämförelse för kvinnorna visar på en mindre skillnad. Männen har alltså drivits av fler pull-faktorer (positiva) än kvinnor och kvinnor har drivits av fler push-faktorer (negativa) än män.⁵⁰

Individfaktorer

Utbildning: Vid tidpunkten för Holmquist och Sundins studie visade det sig att kvinnor som var företagare var relativt lågutbildade. Idag är utbildning extra viktigt för kvinnor som är entreprenörer. Under 2001 hade 48 procent av kvinnor i Sverige med ett företag högskoleutbildning, detta i jämförelse med 34 procent för männen. Sambandet kvarstår även om hänsyn tas till bransch och företagsstorlek. Bland kvinnor som drev företag i storstadsregionerna hade 55 procent högskoleutbildning.⁵¹ I USA har nästan 70 % av alla kvinnor som är entreprenörer en universitetsutbildning.⁵²

Ålder: Kvinnor är generellt sett något äldre än män när de inleder sin entreprenöriella karriär, 35-40 år i jämförelse med 25-35 år för män.⁵³ Den största andelen kvinnor som är företagare, 32 procent, är i Sverige inom spannet 41-50 år medan den största andelen män som är företagare, 37 procent, befinner sig i spannet 51-60 år. Kvinnor är alltså något äldre än män

⁴⁸ Se Evans & Leighton 1989 s.521; Ritsilä & Tervo 2002 s. 39; Reynolds 1997 s. 460.

⁴⁹ Reynolds et al. 2004 s.41.

⁵⁰ Se Evans & Leighton 1989 s.521; Ritsilä & Tervo 2002 s. 39.

⁵¹ NUTEK 2003:7 s.57.

⁵² Hisrich et al. 2005 s.65.

⁵³ Ibid. s.70.

när de inleder sin entreprenöriella karriär men den största gruppen av kvinnor som är företagare är yngre än den största gruppen män som är företagare.⁵⁴

Familj/hushållsfaktorer

Familj: I studien av Holmquist och Sundin framkommer det att den enskilt viktigaste anledningen för kvinnor att starta företag är möjligheten att kombinera förvärvsarbete med hemarbete. Studien pekar också på att kvinnor som är företagare i större utsträckning än andra kvinnor är gifta och har flera barn.⁵⁵ Internationella studier uppvisar liknande resultat med stor påverkan av giftermål och barn för sannolikheten att kvinnor startar företag.⁵⁶ Tolkningen av det positiva sambandet är att företagande anses vara lättare att kombinera med familjeansvar än en traditionell anställning.

Näringsfaktorer

Region och arbetsmarknad: Kvinnor jobbar i större utsträckning än män inom offentlig sektor vilket innebär att det generellt sett är lättare för kvinnor att få jobb på större orter än i små då en större del av den offentliga sektorn är lokaliserad i större orter, exempelvis stora regionsjukhus. Stora industrisamhällen är traditionellt sett mindre gynnsamma för kvinnors sysselsättning, då de främst sysselsätter män. Bägge dessa faktorer leder till att industrisamhällen och mindre orter har lite att erbjuda kvinnor i termer av sysselsättning och glesbygdskommuner och industrisamhällen präglas av en hög företagarenägenhet.⁵⁷ Arbetslöshet och region har därmed en specifik koppling och betydelse för kvinnor.

Diskriminering: Entreprenörskap kan även ses som ett sätt att undkomma diskriminering på arbetsmarknaden. På en vanlig arbetsplats kan en kvinna mötas av ”glastak” som förhindrar hennes avancemang samt av lägre lön än motsvarande manliga kollegor. Som entreprenör är inkomsten beroende av kvaliteten på produkten och inte av könet på entreprenören.⁵⁸

2.3 Reflektion över vikten av kvinnor som är entreprenörer

Företagande/entreprenörskap är lika branschsegregerat som den reguljära arbetsmarknaden och endast en fjärdedel av alla entreprenörer är kvinnor. Vad är implikationerna av detta och

⁵⁴ NUTEK 2006 s.20.

⁵⁵ Sundin & Holmquist 1989 s.33ff.

⁵⁶ Se DeMartino och Barbato 2003 s.816; Caputo & Dolinsky 1998 s.14.

⁵⁷ Sundin 1989, s.39.

finns det någon ekonomisk eller samhällelig betydelse av att kvinnor inte är entreprenörer i samma utsträckning som män? Under denna rubrik ämnar jag göra en personlig reflektion kring den specifika betydelsen av kvinnor som är entreprenörer.

2.3.1 Humankapital, diversifierat näringsliv och jämställdhet

Bakgrunden till regeringens ambition att främja kvinnors entreprenörskap är delvis att skapa tillväxt men även att skapa ett mer jämställt Sverige. Kvinnor är som tidigare nämnts i mindre utsträckning företagare än män och den lägre andelen kvinnor än män som är entreprenörer indikerar att det finns en stor outnyttjad potential i gruppen kvinnor.

Den arbetsmarknadsstruktur som existerar på den reguljära arbetsmarknaden vad gäller branschval återfinns även bland företagare. Kvinnor som är entreprenörer återfinns inom alla branscher, men kvinnor och män väljer i stor utsträckning att starta företag inom olika branscher. Som nämnts tidigare jobbar kvinnor i större utsträckning än män inom offentlig sektor, vilken är kraftigt reglerad. Detta är antagligen en bidragande orsak till att kvinnor i mindre utsträckning än män är företagare, eftersom det är vanligt att starta företag inom sitt yrke.⁵⁹

Om mäns och kvinnors företagande kompletterar varandra snarare än konkurrerar med varandra är det av särskild vikt att ta tillvara kvinnors branschområden och skapa bättre villkor för dessa för att åstadkomma ett mer diversifierat näringsliv. Något som bör vara till gagn för alla medborgare, båda i termer av större företagsutbud, mer konkurrens och ett mer jämställt samhälle.

Det är även av samhällsekonomisk betydelse att kvinnors ökade humankapital tas tillvara. Andelen kvinnor som läser på universitet och högskolor i Sverige är idag större än andelen män.⁶⁰ I de endogena tillväxtteorierna ligger stort fokus på vikten av FoU och kunskap för tillväxt och i teorin om kunskapsöverspillning spelar entreprenören en viktig roll som kopplingen mellan spridning av kunskap och kommersialiseringen av densamma. När forskningen och kunskapen blir allt mer avancerad är det logiskt att anta att nivån på entreprenörens humankapital måste öka för att denna ska inneha tillräckliga kunskaper för att kunna kommersialisera den.

⁵⁸ Hisrich et al. 2005 s.72; Sundin & Holmquist 1989 s.50.

⁵⁹ Sundin & Holmquist 1989 s.21.

Humankapital är av stor betydelse för tillväxten och utbildning har visat sig ha effekt på kvinnors val att bli entreprenörer. Med anledning av det ökade humankapitalet bland kvinnor i Sverige och den högre utbildningsnivån hos kvinnor som är företagare är det viktigt, både för tillväxten och för samhället, att det ökade humankapitalet tas tillvara i form av entreprenörskap och nya företag/kommersialisering av FoU.

⁶⁰ ULF, www.scb.se.

3 Metod

Vad påverkar kvinnors beslut att vara entreprenörer i regionerna Stockholm och Jämtland? I detta kapitel kommer jag att beskriva den ekonometriska modell jag ämnar använda för att svara på denna fråga samt eventuella problem som kan uppstå vid användandet av en sådan modell. Jag kommer även att ge en kort beskrivning av genomförandet av mina regressioner.

3.1 Logistisk regression

När man är intresserad av att hitta samband eller att skatta sannolikheten för att ett utfall inträffar och den beroende variabeln är binär, i det här fallet att ha företag (1) eller att inte ha företag (0), så används logistisk regression. Med en logistisk regressionsmodell ges den betingade sannolikheten för en observation (y) att tillhöra ett visst utfall, givet olika värden på de förklarande variablerna.

Logit-modellen omstöper sannolikheter till odds som uttrycker sannolikheten för att ett utfall inträffar i relation till sannolikheten att utfallet inte inträffar.

$$\text{Logit}(Y) = \ln \frac{P(Y=1)}{(1-P(Y=1))} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_k X_k$$

Där $x_1 \dots x_k$ är de oberoende variablerna, α är intercept och $\beta_1 \dots \beta_k$ är de okända regressionskoefficienter som skattas med hjälp av modellen. Modellen saknar slumpterm då det predicerade värdet i sig uttrycker en sannolikhet.⁶¹

3.1.1 Maximum-Likelihood metoden

För att skatta regressionskoefficienterna i en logistisk regressionsekvation används metoden Maximum Likelihood (ML).

$$LF = \prod (P^{y_i} * (1 - P_i)^{1-y_i})$$

Där Y_i är det observerade värdet på den binära beroende variabeln och P_i är sannolikheten för utfallet i .

⁶¹ Menard 1995 s. 12.

ML maximerar värdet av log-likelihood funktionen som indikerar hur sannolikt det är att $Y=1$ givet värdena på de oberoende variablerna och de skattade parametrarna α och $\beta_1.. \beta_k$.⁶²

3.1.2 Tolkning av koefficienterna

För att tolka logitmodellen och koefficienterna används ofta oddskvoter. Oddskvoten ger den oberoende variabelns påverkan på oddset.

$$\text{Oddskvot} = \frac{\frac{P(Y = 1 / X = 1)}{1 - P(Y = 1 / X = 1)}}{\frac{P(Y = 1 / X = 0)}{1 - P(Y = 1 / X = 0)}}$$

I en oddskvot har en koefficient med värdet ett ingen påverkan på oddset, en koefficient större än ett ökar oddset och en koefficient mindre än ett minskar oddset. Generellt gäller således att ju längre bort från ett som koefficientens värde befinner sig, desto större påverkan på oddset.

För dummyvariabler innebär oddskvoten en jämförelse mellan en inkluderad grupp och en referensgrupp. Är koefficienten mindre än ett innebär det att oddset för den inkluderade gruppen är lägre än för referensgruppen och tvärtom. För kontinuerliga variabler innebär ett odds större än ett att sannolikheten ökar för varje ytterligare enhet och tvärtom om oddskvoten är mindre än ett.

Ett annat tillvägagångssätt är att transformera oddsen till procent genom att använda sig av formeln⁶³:

$$\% \Delta = (e^{\beta} - 1) * 100$$

3.1.3 Signifikanstest

För att testa modellen i en logistisk regression jämförs den skattade modellen (L_1) med en initial modell (L_0) där alla koefficienterna sätts till noll. Ju större skillnad mellan de båda modellerna desto bättre är den skattade modellen. Testet genomförs genom att multiplicera skillnaden med -2 för att få en approximativ χ^2 fördelning. Denna skillnad benämns ofta som log-likelihoodkvoten.

⁶² Pampel 2000 s.40ff.

⁶³ Ibid. s.20ff.

$$R^2 = \frac{((-2 \ln L_0) - (-2 \ln L_1))}{(-2 \ln L_0)}$$

R^2 -värdet i den logistiska regressionen mäter till skillnad från R^2 -värdet i en linjär regression inte variansen, och benämns i test ofta som pseudo-variansen eller -2LL.

Hypoteserna ställs upp som följande:

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = \beta_5 = \beta_k = 0$$

$$H_1: \beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = \beta_4 = \beta_5 = \beta_k \neq 0$$

Testet svarar på om modellen signifikant kan förklara att $Y=1$.⁶⁴

Exempel på sådana tester är Cox and Snell och Nagelkerke. Cox and Snell tar antalet observationer i beaktning och Nagelkerkes test är en justering av Cox and Snell vilken resulterar i att R^2 -värdet alltid ligger mellan 0-1.⁶⁵

För att testa signifikansen för enskilda koefficienter används ett Wald-test där storleken på koefficienten jämförs med standardfelet.

$$W_k^2 = \left(\frac{b_k^2}{\text{Var}(b^2)} \right) \text{ med fördelningen } \chi^2. \text{ } ^{66}$$

I denna uppsats används signifikansnivån 5 % för att bestämma om variablerna och modellen är signifikanta. Detta innebär att förklaringsvariabler som har ett p -värde under 0,05 är signifikanta och förklaringsvariabler som har p -värde över 0,05 är icke-signifikanta.

3.1.4 Multikollinjäritet

Multikollinjäritet innebär att det föreligger ett linjärt förhållande mellan några eller alla de förklarande variablerna eller att de förklarande variablerna är korrelerade, men inte perfekt korrelerade. Multikollinjäritet medför inget systematiskt fel hos skattningarna men parameterskattningarnas standardfel kan bli större än vad som är acceptabelt och det tenderar även att göra koefficienterna vid logistisk regression onaturligt höga. Om koefficienten antar ett värde större än två bör det undersökas om det föreligger multikollinjäritet.

⁶⁴ Pampel 2000 s.45ff.

⁶⁵ Ibid. s. 50.

⁶⁶ Menard 1995 s.39.

Lösningen på problemet med multikollinjäritet är antingen att samla in mer data eller att eliminera vissa variabler ur modellen. Viss försiktighet vid elimination av variabler från modellen bör dock iakttas då en underspecificerad modell medför systematiskt fel.⁶⁷

3.2 Genomförande

För att undersöka betydelsen av region och andra faktorer för kvinnors entreprenörskap kommer jag att skatta tre regressioner. Den första regressionen är en skattad gemensam modell för regionerna Stockholm och Jämtland där effekten av region separeras med en dummyvariabel. Detta för att påvisa att region har en statistisk säkerställd effekt på kvinnors entreprenörskap. Den andra och den tredje regressionen är separata regressioner för Jämtland och Stockholm för att undersöka om det finns skillnader mellan betydelsen av de oberoende variablerna för de båda regionerna.

⁶⁷ Menard 1995 s.65ff.

4 Datamaterial och variabler

I detta kapitel ska jag ge en översikt av det datamaterial jag kommer att använda i min analys, både som deskriptiv statistik och i mina logistiska regressioner. Jag kommer även att ge en kortfattad beskrivning av de variabler jag ämnar använda för att förklara företagandet bland kvinnor i Jämtland och Stockholms län.

4.1 Individdata

Det empiriska datamaterial jag kommer att analysera har tagits fram av institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) men härstammar från statistiska centralbyrån. Jag har använt mig av två olika databaser: registret över totalbefolkningen (RTB) samt en longitudinell databas kring utbildning, inkomst och sysselsättning (LOUISE).

I denna uppsats är det individens val att vara företagare som är intressant, och mer specifikt kvinnor i Jämtland och Stockholm som är företagare. Merparten av de individvariabler jag ska använda härstammar från LOUISE. LOUISE är ett totalräknat individregister vilket innebär att alla individer över 16 år som varit folkbokförda den 31/12 under det aktuella året ingår i populationen. Databasen innehåller cirka 175 variabler vilka grupperas in som följande:

- Demografiska variabler
- Utbildningsvariabler
- Sysselsättnings-/åtgärdsvariabler
- Inkomstvariabler
- Familje-/hushållsvariabler
- Arbetsställe-/företagsvariabler

Resterande individvariabler har jag hämtat från RTB som är ett register över totalbefolkningen. Registret tas fram genom utdrag ur folkbokförningsregistret och innehåller en mängd demografiska variabler såsom födda, döda, giftermål, födelseland och skilsmässor.⁶⁸

4.2 Variabelbeskrivning

Valet av variabler till regressionerna har gjorts på basis av de tidigare empiriska undersökningar som jag redovisat i teoriavsnittet. Nedan följer en närmare beskrivning.

⁶⁸ För mer ingående beskrivningar av databaserna se www.scb.se.

Beroende variabler:

Regression ett: Kvinnors inkomst av näringsverksamhet – Variabeln är binär där inkomst från aktiv näringsverksamhet under 2003, större än medelvärdet för de med inkomst av näringsverksamhet som i variabeln yrkesställning är egen företagare eller egen företagare i aktiebolag (AB), räknas i denna uppsats som företagare. Medelvärdet för denna variabel är 84820 sek och en individ med inkomst av näringsverksamhet över denna summa räknas alltså som företagare, $Y=1$.⁶⁹ Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

Regression två: Kvinnors inkomst av näringsverksamhet i Jämtland – Samma som ovan med undantag av att den enbart är gjord på kvinnor i Jämtland.

Regression tre: Kvinnors inkomst av näringsverksamhet i Stockholm – Samma som ovan med undantag av att den enbart är gjord på kvinnor i Stockholm.

Oberoende variabler – Individfaktorer

Ålder – Variabeln är en binär variabel där kvinnor 40 år och äldre ($X=1$) jämförs med referensgruppen 39 år och yngre. Datamaterialet är hämtat från RTB.

Civilstånd – Variabeln civilstånd är en binär variabel där $X=1$ är civilstånden, sambo, partnerskap och gift som slagits samman. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

Eftergymnasialutbildning – Denna variabel är binär där $X=1$ representerar en eftergymnasial utbildning längre än 2 år samt forskarutbildning och jämförs med referensgruppen som har en kortare utbildning. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

*Utbildningsinriktning * 8* – Variabeln är uppdelad i åtta olika dummyvariabler som representerar den grövsta nivån i SUN-koden. Det finns tio olika utbildningsinriktningar: allmän utbildning, pedagogik och lärarutbildning, humaniora och konst, samhällsvetenskap, juridik, handel och administration, naturvetenskap, matte och data, teknik och tillverkning, lantbruk, skogsbruk och djursjukvård, hälso- och sjukvård samt social omsorg, tjänster samt okänd. Jag har valt att slå samman den allmänna utbildningsinriktningen med utbildning okänd för att skapa en referensgrupp. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

⁶⁹ Motiveringen till att definiera en företagare genom detta medelvärde istället för att använda sig av alla som har en inkomst av näringsverksamhet är att jag på detta vis i viss mån kan undvika de individer som registrerat ett företag och endast tjänat en mindre summa under året och istället i huvudsak varit anställda.

Etnicitet – Variabeln är binär där X=1 innebär att individen är svenskfödd och X=0 att individen är född utomlands. Ingen närmare specifikation av ursprungsland ges. Datamaterialet är hämtat från RTB.

Oberoende variabler – Familj/hushållsfaktorer

Barn0-6 – Variabeln är en binär variabel där X=1 innebär att individen har hemmavarande barn mellan 0-6 år. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

Barn0-18 – Variabeln är en kontinuerlig variabel där antal hemmavarande barn mellan 0-18 år analyseras. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

Barn18+ - Variabeln är en binär variabel där X=1 indikerar att hushållet har hemmavarande barn över 18 år. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

Föräldraarv – Variabeln är binär där X=1 innebär att individen har en eller flera föräldrar som har eller har haft inkomst av näringsverksamhet under åren 1990-2003. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

*Inkomst * 3* – Variabeln är uppdelad i tre kategorier av olika inkomstintervall där kvinnans inkomst av företaget subtraheras från familjens sammanlagda disponibla inkomst för att indikera vilka ekonomiska förutsättningar familjen har utan inkomsten från kvinnans företag. De olika inkomstintervallen är 0-199999 sek, 400000-599999 sek samt inkomst över 600000sek, där inkomsten mellan 200000-399999 sek är referensgrupp. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

Oberoende variabler – Näringsfaktorer

Arbetslöshet – Variabeln är binär där X=1 betyder att individen under perioden 1990-2003 har sammanlagt minst 6 månaders erfarenhet av heltidsarbetslöshet. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

Region – Variabeln är binär där X=1 betyder att individen är bosatt i Stockholm. Datamaterialet är hämtat från LOUISE.

5 Resultat

I detta kapitel kommer jag först, för att ge en utförligare bild av datamaterialet och skillnaderna mellan kvinnor som är företagare i Stockholm respektive Jämtland, ge en deskriptiv bild av kvinnorna i materialet. Efter den deskriptiva statistiken kommer jag att redogöra för resultaten från min ekonometriska analys och de tre skattade regressionerna. Materialet kommer sedan i nästföljande kapitel att användas för att besvara min frågeställning: *Finns det skillnader mellan kvinnor som startat företag i Stockholm och i Jämtland och i så fall, vilka är dessa skillnader?*

5.1 Kvinnor i Stockholm och Jämtlands län, år 2003⁷⁰

Det totala antalet observationer jag analyserat är 822108 stycken. Utav dessa uppnådde sammanlagt 10720 stycken inkomstgränsen för vad jag definierat som en företagare. I Jämtlands län fanns det under år 2003 52432 kvinnor varav 657 var företagare. I Stockholms län fanns det under år 2003 769676 stycken kvinnor varav 10063 var företagare.

I tabell 5.1 presenteras deskriptiv statistik för alla kvinnor i Jämtlands och Stockholm län.

Tabell 5.1	Jämtlands län - alla			Stockholms län - alla		
	Antal individer	Andel	Genomsnitt	Antal individer	Andel	Genomsnitt
Eftergymnasial utbildning	10512	20		219150	29	
Gift/sambo	27574	52,6		275073	36,2	
Kvinnor med hemmavarande barn 0-18år	16633	31,7	0,57 barn	257808	33,9	0,59 barn
Kvinnor med hemmavarande barn över 18år	9866	18,8		136731	18	
Kvinnor äldre än 40år	35062	66,9	50,6 år	453307	59,7	47,1 år
Utlandsfödd	2787	5,3		167986	22	
Föräldraarv	7175	13,7		88295	11,6	
Arbetslöshet	15351	29,3		160293	21	
Inkomst			250845 sek			308326 sek
Inkomst 0-199999	24143	46		306350	40,3	
Inkomst 200000-399999	20468	39		-500890	34	
Inkomst 400000-599999	6720	12,8		135815	17,8	
Inkomst 600000+	1101	2,1		58725	7,7	

Kvinnorna i Jämtland är i genomsnitt 50,6 år medan kvinnorna i Stockholm är cirka 47 år. Genomsnittligt antal barn är ungefär detsamma för de båda länen medan en större andel (52,6 procent i jämförelse med 36,2 procent) är gifta/sammanboende i Jämtlands län. Hushållens

⁷⁰ I detta avsnitt hade det varit önskvärt att presentera deskriptiv statistik även för kvinnornas företag över exempelvis antal anställda, omsättning och branschindelning. På grund av begränsningar i tillgången till datamaterial har jag emellertid inte lyckats få tillgång till denna information.

genomsnittliga inkomst utan eventuella inkomster från kvinnornas företag är i Stockholms län cirka 308000 i jämförelse med 250000 i Jämtlands län.

En jämförelse mellan de båda länen visar att det finns betydligt fler utlandsfödda kvinnor i Stockholm. Kvinnorna i Stockholm är mer välutbildade än kvinnorna i Jämtland (29 procent jämfört med 20 procent) och är inte gifta/sammanboende i samma utsträckning som i Jämtland. Andelen kvinnor med mer än 180 dagars erfarenhet av arbetslöshet är större i Jämtlands län än i Stockholms län. Även föräldraarvet är mer påtagligt bland populationen i Jämtlands län.

Andelen kvinnor som är företagare i relation till andelen kvinnor i länet är ungefär densamma för de båda länen, 1,3 procent. Den deskriptiva statistiken visar emellertid på skillnader länen emellan vad gäller individrelaterade faktorer. I tabell 5.2 presenteras statistik för de kvinnor i Jämtland och Stockholm vilka jag definierat som företagare.

Tabell 5.2	Jämtlands län - företagare			Stockholms län - företagare		
	Antal individer	Andel	Genomsnitt	Antal individer	Andel	Genomsnitt
Eftergymnasial utbildning	138	21		3996	39,7	
Gift/sambo	448	68		5771	57,4	
Kvinnor med hemmavarande barn 0-18år	293	44,6	0,82 barn	4240	42	0,74 barn
Kvinnor med hemmavarande barn över 18	172	26,5		1989	19,8	
Ålder över 40	486	74	46,3 år	7079	70,4	46,2 år
Utlandsfödd	44	6,7		1836	18,3	
Föräldraarv	145	22		1540	15,3	
Arbetslöshet	187	28,5		2590	25,7	
Inkomst			148016 sek			166038 sek
Inkomst 0-199999	456	69,4		5446	64	
Inkomst 200000-399999	167	25,4		2509	25	
Inkomst 400000-599999	28	4,3		450	7,5	
Inkomst 600000+	6	0,9		357	3,6	

Andelen gifta/sammanboende kvinnor är fler (drygt tio procentenheter) i Jämtland än i Stockholm och även andelen kvinnor med barn 0-18 år och barn äldre än 18 år är större i Jämtland. I Stockholms län har cirka 40 procent av kvinnorna eftergymnasial utbildning medan motsvarande andel i Jämtlands län är 21 procent. Vad gäller hushållens inkomstnivåer så befinner sig fler kvinnor som är företagare i Stockholm i de övre skikten än i Jämtland och den genomsnittliga hushållsinkomsten utan företagsinkomst är cirka 20000 kronor högre i Stockholm än i Jämtland. Genomsnittlig ålder för kvinnorna är i princip densamma för de båda länen och skillnaden vad gäller arbetslöshet är liten. Vad gäller etnicitet och föräldraarv föreligger emellertid skillnader. Andelen utlandsfödda kvinnor som är företagare i Stockholm är nästan tre gånger så stor som den i Jämtland medan föräldraarvet är mer påtagligt i Jämtlands län.

5.2 De skattade regressionerna

I mina regressioner är alla förklarande variabler utom en, dummyvariabler. Detta innebär att resultaten för dessa variabler är en jämförelse med en referensindivid som inte innehar de egenskaper som resultaten skattat. Referensindividens i mina regressioner är en individ utan föräldrar som varit/är företagare, utan eftergymnasial utbildning, är yngre än 40 år, är född utomlands, har utbildningsinriktning okänd eller allmän, utan barn mellan 0-6 år, utan hemmavarande barn över 18 år och hushållets inkomst utan inkomsten från företaget är mellan 200000-399999 sek. I den första regressionen är referensindividens bosatt i Jämtland.

Regression ett

Syftet med min första regression är att fastställa att det finns en statistiskt signifikant skillnad för dummyvariabeln region (Jämtland-Stockholm). Genom att göra en ENTER-körning i SPSS på alla kvinnor i Jämtlands och Stockholms län (N=822108) får jag fram resultat som innehåller både signifikanta och icke-signifikanta variabler.⁷¹ Antalet observationer där Y=1, det vill säga individer med inkomst av näringsverksamhet större än medelvärdet för individer registrerade som företagare eller företagare i eget AB, är 10720 stycken.⁷²

Variabel	Koefficient	Signifikans	Oddsquot
Föräldraarv	-0,436	0,000	0,646
Eftergymnasial utbildning	-0,616	0,000	0,540
Ålder över 40	-1,003	0,000	0,367
Svenskfödd	-0,435	0,000	0,647
Region	-0,257	0,000	0,773
Humanistisk utbildning	-1,181	0,000	0,307
Samhällsvetenskaplig utbildning	-0,963	0,000	0,382
Naturvetenskaplig utbildning	-0,345	0,000	0,709
Teknisk utbildning	-0,787	0,000	0,455
Lantbruksutbildning	-1,445	0,000	0,236
Hälsovårdsutbildning	-0,756	0,000	0,470
Tjänsteutbildning	-1,326	0,000	0,266
Barn 0-6 år	-0,165	0,000	0,848
Barn 0-18 år	0,513	0,000	1,670
Barn över 18 år	-0,982	0,000	0,375
Inkomst upp till 200 tusen	-1,511	0,000	0,221
Inkomst 400 till 600 tusen	0,983	0,000	2,672
Inkomst över 600 tusen	1,139	0,000	3,123

⁷¹ Praxis för huruvida man ska eliminera icke-signifikanta variabler ur modellen eller ej beror till viss del av om man är ekonomiskt eller statistiskt skolad. I denna uppsats har jag valt att eliminera icke-signifikanta variabler i min slutgiltiga modell. Den första modellen presenteras emellertid i appendix för intresserade.

⁷² Då problem med multikollinjäritet uppstod mellan variabeln civilstånd och inkomstvariablerna har jag hädanefter exkluderat variabeln civilstånd. Motiveringen till valet att exkludera civilstånd och inte

I tabell 5.3 ovan presenteras resultaten från den slutgiltiga regressionen. Modellens förklaringsgrad är 10,3 procent⁷³ och båda modellen och dummyvariabeln för region är signifikanta på en procents nivå. Oddskvoten för region är mindre än ett vilket innebär att oddset för att vara företagare minskar om man är bosatt i Stockholms län. För en utförligare beskrivning av regression ett, se appendix ett.

I min andra och tredje regression skattar jag separata modeller för Jämtland och Stockholm med samma variabler som i föregående regression, bortsett från dummyvariabeln för region.

Regression två

Min andra regression görs på alla kvinnor i Jämtlands län under 2003, N=52432. Antalet individer med inkomst av näringsverksamhet större än medelvärdet för individer registrerade som företagare eller företagare i eget AB, är 657.

Den första modellen för Jämtland är signifikant på en procents nivå, flera variabler är emellertid icke-signifikanta, däribland lärarutbildning, naturvetenskaplig utbildning, barn mellan 0-6 år gamla samt etnicitet. Jag eliminerar dessa ur modellen och upprepar proceduren.

I tabell 5.4 presenteras resultaten från den slutgiltiga regressionen.

Tabell 5.4 - Jämtland			
Variabel	Koefficient	Signifikans	Oddskvot
Föräldraarv	-0,647	0.000	0,523
Eftergymnasial utbildning	-0,375	0.000	0,687
Arbetslöshet	0,276	0.003	1,317
Ålder över 40	-0,886	0.000	0,412
Humanistisk utbildning	-0,835	0.000	0,434
Samhällsvetenskaplig utbildning	-0,916	0.000	0,400
Teknisk utbildning	-0,985	0.000	0,374
Lantbruksutbildning	-1,938	0.000	0,144
Hälsovårdsutbildning	-0,466	0.000	0,627
Tjänsteutbildning	-1,276	0.000	0,279
Barn 0-18 år	0,641	0.000	1,898
Barn över 18 år	-1,470	0.000	0,23
Inkomst upp till 200 tusen	-1,916	0.000	0,147
Inkomst 400 till 600 tusen	1,292	0.000	3,642
Inkomst över 600 tusen	1,145	0.007	3,142

Förklaringsgraden för den andra regressionen är 11,9 procent och modellen och samtliga koefficienter är signifikanta på en procents nivå. Oddskvoterna för arbetslöshet, barn mellan

inkomstvariablerna är att detta är en nationalekonomisk uppsats och variabeln civilstånd rymmer en mer sociologisk aspekt än inkomstvariablerna som rymmer ekonomiska förutsättningar.

0-18, inkomst mellan 400 tusen till 600 tusen samt inkomst över 600 tusen ökar oddset för att vara företagare. Övriga signifikanta koefficienter i Jämtland minskar oddset för att vara företagare. För en utförligare beskrivning av regression två, se appendix två.

Regression tre

Min sista regression är en regression på alla kvinnor i Stockholms län. (N=769676) Antalet individer med inkomst av näringsverksamhet större än medelvärdet för individer registrerade som företagare eller företagare i eget AB, är 10063. Även denna modell är signifikant på en procents nivå, dock innehållandes icke-signifikanta variabler. Jag eliminerar variablerna arbetslöshet och lärarutbildning och genererar den slutgiltiga modellen genom en ny körning i SPSS för Stockholms län med 10,3 procents förklaringsgrad.

I tabell 5.5 nedan presenteras koefficienter och oddskvoter för Stockholm län. I Stockholm är det koefficienterna för barn mellan 0-18, inkomst mellan 400 tusen till 600 tusen samt inkomst över 600 tusen som ökar oddset för att vara företagare. Övriga signifikanta koefficienter minskar oddset för att vara företagare. För en utförligare beskrivning av regression tre, se appendix tre.

Tabell 5.5 - Stockholm			
Variabel	Koefficient	Signifikans	Oddsquot
Föräldraarv	-0,418	0.000	0,658
Eftergymnasial utbildning	-0,628	0.000	0,534
Ålder över 40	-1,004	0.000	0,366
Svenskfödd	-0,445	0.000	0,641
Humanistisk utbildning	-1,191	0.000	0,304
Samhällsvetenskaplig utbildning	-0,968	0.000	0,380
Naturvetenskaplig utbildning	-0,343	0.000	0,710
Teknisk utbildning	-0,780	0.000	0,458
Lantbruksutbildning	-1,274	0.000	0,280
Hälsovårdsutbildning	-0,781	0.000	0,458
Tjänsteutbildning	-1,330	0.000	0,265
Barn 0-6 år	-0,165	0.000	0,848
Barn 0-18 år	0,508	0.000	1,662
Barn över 18 år	-0,952	0.000	0,386
Inkomst upp till 200 tusen	-1,490	0.000	0,225
Inkomst 400 till 600 tusen	0,976	0.000	2,654
Inkomst över 600 tusen	1,146	0.000	3,144

⁷³ På grund av att jag använt mig av mikrodata är en högre förklaringsgrad inte att vänta då makroekonomiska faktorer såsom bland annat skattesatser, befolkningsmängd m.m. inte är inräknade i modellen. Signifikanta koefficienter har här ändå, allt annat lika, en systematisk effekt.

5.2.1 Jämförelse av oddskvoter

Vilka är skillnaderna mellan kvinnorna som är företagare i Jämtland och Stockholms län? I tabell 5.6 nedan presenteras en jämförelse mellan oddskvoterna för de båda länen.

Tabell 5.6 - Jämförelse		
Variabel	Oddskvot Jämtland	Oddskvot Stockholm
Föräldraarv	0,523	0,658
Eftergymnasial utbildning	0,687	0,534
Arbetslöshet	1,317	
Ålder över 40	0,412	0,366
Etnicitet		0,641
Humanistisk utbildning	0,434	0,304
Samhällsvetenskaplig utbildning	0,400	0,380
Naturvetenskaplig utbildning		0,710
Teknisk utbildning	0,374	0,458
Lantbruksutbildning	0,144	0,280
Hälsovårdsutbildning	0,627	0,458
Tjänsteutbildning	0,279	0,265
Barn 0-6 år		0,848
Barn 0-18 år	1,898	1,662
Barn över 18 år	0,230	0,386
Inkomst upp till 200 tusen	0,147	0,225
Inkomst 400 till 600 tusen	3,642	2,654
Inkomst över 600 tusen	3,142	3,144

Individfaktorer

Utbildning: Oddskvoterna för eftergymnasial utbildning är mindre än ett både i Stockholm och i Jämtland, vilket innebär att en eftergymnasial utbildning minskar oddset för att vara företagare i båda länen. Kvoten är mindre i Stockholm än i Jämtland vilket betyder att en eftergymnasial utbildning i Jämtland relativt sett har en mindre negativ effekt än i Stockholm på oddset/sannolikheten, allt annat lika, att vara företagare.

Vad gäller de olika utbildningsinriktningarna minskar alla oddset för att vara företagare. Skillnaden mellan länen är emellertid ytterst marginell för samhällsvetenskaplig inriktning och tjänsteinriktning. Teknisk- och lantbruksinriktning har en relativt sett mindre negativ påverkan i Stockholm medan humanistisk- och hälsovårdsinriktning har en relativt sett mindre negativ påverkan på oddset/sannolikheten att vara företagare i Jämtland. Naturvetenskaplig inriktning är signifikant i Stockholms län men inte i Jämtlands län och minskar också oddset/sannolikheten för att vara företagare. Det faktum att naturvetenskaplig

utbildning är signifikant i Stockholms län och inte i Jämtlands län går antagligen att förklara med det faktum att Jämtlands län har färre observationer med naturvetenskaplig utbildning.⁷⁴

Ålder: Åldersvariabeln äldre än 40 år minskar oddset i jämförelse med dess referensgrupp yngre än 40 år i båda länen, men har en relativt sett mindre negativ effekt i Jämtlands län.

Etnicitet: I Stockholms län är variabeln svenskfödd signifikant, medan den inte är det i Jämtlands län, och har en negativ påverkan på oddset att vara företagare i Stockholms län. Jämtland har, som tidigare nämnts, inte lika stor andel utlandsfödda som Stockholms län vilket antagligen bidrar till att variabeln inte är signifikant i Jämtlands län.

Familj/hushållsfaktorer

Inkomst: Inkomstvariablerna är alla signifikanta i båda länen med positiv effekt för de båda högre inkomstintervallen medan inkomst upp till 200000 minskar oddset/sannolikheten att vara företagare, vilket kan tolkas som att ekonomiskt mindre stabila hushåll inte har företag. Inkomst mellan 400000 och 600000 ökar oddset/sannolikheten att vara företagare i båda länen och oddskvoten för Jämtland är betydligt högre än i Stockholm. Inkomst över 600000 påverkar också oddset/sannolikheten att vara företagare i båda länen; skillnaden i oddskvoter är marginell.

Barn: Variabeln barn 0-18 är starkt signifikant och påverkar oddset/sannolikheten positivt i båda länen, relativt sett något mer i Jämtland. Variabeln barn 0-6 år är endast signifikant i Stockholm och där mindre än ett. Vad gäller hemmavarande barn över 18 år har den en negativ effekt på företagande i båda länen, effekten är emellertid relativt sett mindre i Jämtland än i Stockholm.

Föräldraarv: Föräldraarv har en negativ effekt på sannolikheten att vara företagare i Stockholm och Jämtland. Effekten är relativt sett mindre negativ i Jämtland än i Stockholm.

Näringsfaktorer

Arbetslöshet: Arbetslöshet har ingen statistiskt säkerställd påverkan på kvinnorna i Stockholms län medan den har en positiv påverkan på sannolikheten att vara företagare i Jämtlands län.

⁷⁴ Det faktum att Stockholm har fler observationer än Jämtland kan innebära att fler variabler är signifikanta i Stockholms län.

6 Analys

Syftet med den här uppsatsen är att undersöka om det finns skillnader mellan kvinnor i Jämtland och i Stockholm som är företagare. I texten som följer under denna rubrik analyserar jag resultaten från mina regressioner samt den deskriptiva statistiken utifrån mitt teoretiska ramverk för att till slut besvara min frågeställning.

6.1 Regionala skillnader

Individfaktorer

Liksom en del av den tidigare empiri jag funnit föreligger det ett negativt samband mellan utbildning och entreprenörskap. I Stockholms län har fler kvinnor som är företagare en eftergymnasial utbildning, 40 procent i jämförelse med 21 procent för Jämtland. Trots detta är koefficienten för att starta företag mindre negativ i Jämtland än i Stockholm, något som indikerar att eftergymnasial utbildning är viktigare i Jämtland än i Stockholm.

Beroende av hur arbetsmarknaden ter sig kan utbildning ses som en push-faktor. En arbetsmarknad med många kvalificerade arbeten skapar större valmöjligheter medan en arbetsmarknad med få kvalificerade arbeten kan göra utbildning till en push-faktor då individen istället för en anställning söker sig till entreprenörskap för att få användning av sin utbildning. Sannolikt har Jämtland färre kvalificerade arbeten än Stockholm vilket kan förklara skillnaden mellan oddskvoterna.

De flesta kvinnor som är företagare i Sverige befinner sig inom spannet 41-50 år. Resultaten för mina län pekar på att det faktum att ålder över 40 år har en negativ effekt på sannolikheten att vara företagare. Vad gäller ålder för de båda länen skiljer den sig i princip inte alls genom att titta på den deskriptiva statistiken och skillnaden i effekt mellan de båda regionerna är marginell, med en relativt sett något mindre negativ effekt för kvinnor i Jämtland.

Empiri visar att betydelsen av etnicitet för sannolikheten att vara företagare varierar. Sverige har en segregerad arbetsmarknad där invandrare möts av fler problem än inhemskt födda när de söker jobb. Denna Push-faktor kan tänkas göra att utlandsfödda söker sig till företagande som ett alternativt sätt att komma in på arbetsmarknaden. Andelen utlandsfödda i Stockholm är ungefär fyra gånger större än i Jämtland och andelen utlandsfödda företagare nästan tre gånger så stor. Det faktum att koefficienten är signifikant och påverkar sannolikheten positivt

i Stockholm och inte i Jämtland beror antagligen av att Jämtland som region har färre utlandsfödda och inte på grund av att Jämtland har en mindre segregerad arbetsmarknad.

Familj/Hushållsfaktorer

Att hushåll med en relativt hög inkomst ökar sannolikheten för att kvinnan i hushållet är företagare indikerar att Pull-faktorerna är starka i de båda länen, och speciellt i Jämtland. Det indikerar alltså att hushåll med relativt sett stabil inkomst "vågar" ha företag, det vill säga att de kan ta risken att ha ett företag. Det faktum att den genomsnittliga hushållsinkomsten för företagare i Jämtland är lägre än för de i Stockholm och samtidigt har en starkare pull-effekt kan bero av det faktum att levnadskostnader i termer av exempelvis boende är högre i Stockholm.

Tidigare studier indikerar att kvinnor som är företagare i större utsträckning än andra kvinnor är gifta och har barn. Detta enligt vissa för att det är ett lättare alternativ att kombinera med familj och hushållsarbete än att ta en anställning, det vill säga en Push-faktor. Den deskriptiva statistiken visar att andelen gifta/sammanboende företagare i Jämtland är betydligt högre än i Stockholm. Detta kan bero av att kvinnor som är företagare i Jämtland i större utsträckning än kvinnorna i Stockholm väljer att kombinera familj/hushållsarbete med förvärvsarbete eller helt enkelt på grund av att Stockholm har en större andel ensamhushåll.

Vad gäller antalet barn mellan 0-18 år har variabeln en positiv effekt på sannolikheten att vara företagare i båda länen, men är större i Jämtland vilket också pekar på att kvinnor som är företagare i Jämtland i större utsträckning än kvinnorna i Stockholm väljer att kombinera familj/hushållsarbete med förvärvsarbete. Det faktum att variabeln är kontinuerlig innebär att sannolikheten att vara företagare ökar för varje ytterligare barn, och den ökar alltså mer i Jämtland än i Stockholm. Antalet barn mellan 0-6 år påverkar sannolikheten att vara företagare i Stockholm negativt men har ingen effekt på kvinnor i Jämtland, vilket betyder att förekomsten av väldigt små barn i Stockholm har negativ inverkan på sannolikheten att vara företagare samtidigt som antalet barn har en positiv effekt.

Entreprenörskapsarv från föräldrar har här, tvärtemot tidigare empiri, en negativ effekt på sannolikheten att vara företagare. Det faktum att effekten är mindre negativ i Jämtland än i Stockholm indikerar att arvet ändå, relativt sett, har en större betydelse i Jämtland än i Stockholm.

Näringsfaktorer

En av de tydligaste skillnaderna i min undersökning är att erfarenhet från arbetslöshet mer än 180 dagar inte har någon effekt i Stockholm. Arbetslöshet är en tydlig push-faktor vad gäller valet att bli företagare istället för att ta en anställning och arbetslösheten i Jämtlands län är högre än den i Stockholms län som har en bättre fungerande arbetsmarknad. Under tidsperioden september 2003 – augusti 2004 var arbetslösheten i Jämtlands län 7,8 procent i jämförelse med 6,1 procent som var riksgenomsnittet och arbetslösheten i Stockholms län som var 4,3 procent.⁷⁵

6.2 Slutsats

Den deskriptiva statistiken tillsammans med mina regressioner indikerar att det finns skillnader mellan kvinnor i Jämtland och Stockholm, om än i vissa fall marginella. Sammanfattningsvis ter sig de båda länen olika. Jämtland och Stockholm som regioner präglas av att de har olika pull- och push-faktorer och även relativt sett olika *stora* pull- och push-faktorer, vilket skapar olika förutsättningar för företagande. Kvinnorna i de båda länen formas av regionernas olikhet och har därför olika bakgrund och erfarenheter.

Arbetsmarknaden i de båda regionerna är annorlunda, både i termer av arbetslöshet och varierande utbud. Regionerna skiljer sig även åt i hur hushållssammansättningen ser ut med tillhörande påverkan på hushållets inkomst. Det finns likaledes stora skillnader i själva befolkningsstrukturen i termer av utländsk härkomst. De största skillnaderna som påvisas i denna uppsats får sägas vara det faktum att kvinnor i Jämtland påverkas av en sämre arbetsmarknad medan kvinnor i Stockholm påverkas av att de i mycket större utsträckning än kvinnor i Jämtland har utländsk härkomst.

⁷⁵ TCO.

7 Avslutande kommentar

Jämtland och Stockholm får sägas vara två väldigt olika regioner och har i denna studie därför visat sig ha olika viktiga och divergerande bestämningsfaktorer för kvinnors entreprenörskap. Min studie har förutom ambitionen att undersöka bestämningsfaktorerna för kvinnors entreprenörskap även haft ambitionen att belysa problematiken med att kategorisera människor efter kön. Vad gäller framtida åtgärder för att främja entreprenörskap och forskning inom området skulle jag således vilja rekommendera ett mer individualiserat synsätt. Genom att analysera kvinnor som en homogen grupp osynliggörs individen men genom att lyfta fram och belysa skillnader inom grupper kan man skapa en mer rättvis och bredare förståelse för individens bakgrund och situation. Att fokusera på skillnader istället för likheter mellan kvinnor kan verka kontraproduktivt ur ett feministiskt perspektiv men en analys av entreprenörskap med kön som utgångspunkt medför två problem: Dels riskerar analysen att missa viktiga skillnader som beror av andra saker än kön och dels riskerar en sådan analys att låsa en grupp av individer till att vara ”kvinnor som är entreprenörer ” istället för att vara ”vanliga” entreprenörer.

8 Referenser

Tryckta källor – Böcker

Audretsch, David B – Keilbach, max C – Lehmann, Erik E. (2006). *Entrepreneurship and economic growth*. Oxford University Press: New York

Delmar, Frédéric (2000) i Green, bo et al.. *Innovation, growth and entrepreneurship i Risk behaviour and risk management in business life*. ESBRI

Fritsch, Michael – Schmude, Jurgen (2006). *Entrepreneurship in the region*. Springer: New York

Idvall, Marcus – Salomonsson, Anders (1996). *Att skapa en region – om identitet och territorium*. Rounborgs grafiske hus:Holstebro

Jones, Charles I (2002). *Introduction to economic growth*. W.W Noron & Company, Inc: New York

Landström, Hans (2005). *Entreprenörskapets rötter*. Studentlitteratur:Lund

Menard, Scott (1995). *Applied logistic regression analysis*. Sage university papers: Iowa.

Nationalencyklopedin (1991). Bra böcker AB: Höganäs

NUTEK 1995:3 (1995). *Pengarna och livet – perspektiv på kvinnors företagande*. Stockholm

NUTEK 2003:7 (2003). *Kvinnors företagande – format av samhället*. Stockholm

NUTEK 2006 (2006). *Kvinnors och mäns företagande – En statistisk beskrivning*. Stockholm.

Pampel, Fred C (2000). *Logistic regression – A primer*. Sage University Papers: Iowa

Schumpeter, Joseph A, (1934/2006) *The theory of economic development – an inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle*. Harvard university press: Cambridge

Schumpeter Joseph A, 1970. *Capitalism, Socialism and democracy*. Unwin university books: London.

Sundin, Elisabeth - Holmquist, Carin. (1989). *Kvinnor som företagare – osynlighet, mångfald, anpassning*. Liber: Malmö.

Tryckte källor – Artiklar

Aidis, Ruta – Wetzels, Cecile (2007). *Self-employment and parenthood: Exploring the impact of partners, children and gender*. IZA Discussion paper series No.2813

Baumol, william J. (1968) *Entrepreneurship in economic theory*. American economic review, No. 56 s.64-71.

Blanchflower, David G (2004). Self-employment: More may not be better. NBER working paper series, No. 10286. <http://www.nber.org/papers/w10286>

Bosma, Niels – Harding, Rebecca (2006). *Global entrepreneurship monitor 2006 summary results*.

Caputo, Richard K – Dolinsky, Arthur (1998). *Women's Choice to Pursue Self-Employment: The Role of Financial and Human Capital of Household Members* in Journal of small business management Vol. 36 Issue 3, pp. 8-17.

Delmar, Frédéric – Davidsson, Per (2000). *Where do they come from? Prevalence and characteristics of nascent entrepreneurs* in Entrepreneurship and regional development No. 12 (2000) pp.1-23

DeMartino, Richard – Barbato, Robert (2003). *Differences between women and men MBA entrepreneurs: exploring family flexibility and wealth creation as career motivators* in Journal of Business Venturing Vol.18 pp.815–832

Evans, David S – Leighton, Linda S. (1989). *Some Empirical Aspects of Entrepreneurship* in The American Economic Review, Vol. 79, No. 3. pp. 519-535

Henrekson, Magnus – Stenkula, Mikael (2006). *Entreprenörskap och företagande – om entreprenörskräntor och tillväxt*. Expertrapport till kris- och framtidskommisionen, Svenskt näringsliv. Institutet för näringslivsforskning.

Reynolds, Paul D (2005). *Understanding Business Creation: Serendipity and Scope in Two Decades of Business Creation Studies* in Small Business Economics (2005) No. 24 pp. 359–364

Reynolds, Paul D – Bygrave, William D – Autio, Erkkko (2004). GEM 2003 global report. Babson college, the London business school of economics, and the Ewing Marion Kauffman foundation.

Ritsilä, Jari – Tervo, Hannu (2002). *Effects of Unemployment on New Firm Formation: Micro-Level Panel Data Evidence from Finland* in Small business economics, Vol. 19, No. 1. pp. 31-40.

Verheul, Ingrid – Wennekers, Sander – Audretsch, David – Thurik, Roy (2001). *An eclectic theory of entrepreneurship*. TI 2001-030/3, Tinbergen Institute discussion paper.

Wellington Alison. J. (2004). *Self-employment: the new solution for balancing family and career?* In Labour Economics No. 13 (2006) pp. 357–386

Webb-baserade källor

TCO, <http://www.tco.se/FileOrganizer/TCOs%20webbplats/Publikationer/rapporter/TCO-granskar/2005/L%C3%A4nsrapporter%20utanf%C3%B6rskap/utanf%C3%B6rskap%20J%C3%A4mtland.pdf> hämtad den 2 augusti 2007

Statistiska centralbyrån (AKU & ULF), www.scb.se

Övrigt

SAS enterprise guide

SPSS

9 Appendix 1 – Regression ett: Stockholm & Jämtland

Logistic Regression – steg ett

[DataSet2]

D:\Uttag\cflodberg\Nuda.sav

Categorical Variables Codings

		Frequency	Parameter coding
			(1)
Inkomstupp till 200000	.00	491615	1.000
	1.00	330493	.000
Eftergymnasialutbildning	0	592446	1.000
	1	229662	.000
Arbetslöshet	0	646464	1.000
	1	175644	.000
Läro utbildning	0	762456	1.000
	1	59652	.000
Humanistutbildning	0	779309	1.000
	1	42799	.000
Samhälls utbildning	0	658728	1.000
	1	163380	.000
Naturvetenskaplig utbildning	0	806726	1.000
	1	15382	.000
Teknisk utbildning	0	791299	1.000
	1	30809	.000
Lantbruks utbildning	0	818078	1.000
	1	4030	.000
Hälsoutbildning	0	698381	1.000
	1	123727	.000
Tjänste utbildning	0	786605	1.000
	1	35503	.000
Inkomst 400000 till 600000	.00	679573	1.000
	1.00	142535	.000
Inkomst över 600000	.00	762282	1.000
	1.00	59826	.000
Ålder över 40	.00	333739	1.000
	1.00	488369	.000
Region	0	52432	1.000
	1	769676	.000
Etnicitet	0	170773	1.000
	1	651335	.000
Barn 06	0	702230	1.000
	1	119878	.000
Barn 18 plus	0	675511	1.000
	1	146597	.000
Föräldrarv	0	726638	1.000
	1	95470	.000

Block 0: Beginning Block

Classification Table^{a,b}

Observed			Predicted		
			Finkmedelvärde		Percentage Correct
	.00	1.00			
Step 0	Finkmedelvärde	.00	811388	0	100.0
		1.00	10720	0	.0
Overall Percentage					98.7

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	
Step 0	Constant	-4.327	.010	198059.2	1	.000	.013

Variables not in the Equation

Step	Variables	Score	df	Sig.
0	Föräldraarv(1)	178.357	1	.000
	Eftergymnasialutbildning(1)	609.386	1	.000
	Arbetslöshet(1)	133.243	1	.000
	Läroarbetsutbildning(1)	64.827	1	.000
	Humanistutbildning(1)	570.784	1	.000
	Samhällsutbildning(1)	196.640	1	.000
	Naturvetenskapligutbildning(1)	14.230	1	.000
	Tekniskutbildning(1)	1.542	1	.214
	Lantbruksutbildning(1)	80.485	1	.000
	Hälsoutbildning(1)	165.148	1	.000
	Tjänsteutbildning(1)	492.581	1	.000
	Barn06(1)	3.916	1	.048
	Barn018	284.156	1	.000
	Barn18plus(1)	40.778	1	.000
	Etnicitet(1)	69.079	1	.000
	Region(1)	1.128	1	.288
	Ålderöver40(1)	561.410	1	.000
	Inkomstöver600000(1)	243.702	1	.000
	Inkomst400000till600000(1)	770.089	1	.000
	Inkomstuptill200000(1)	2644.503	1	.000
Overall Statistics		11433.775	20	.000

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	11062.788	20	.000
	Block	11062.788	20	.000
	Model	11062.788	20	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	103281.28 ^a	.013	.103

a. Estimation terminated at iteration number 8 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table^a

Observed		Predicted		
		Finkmedelvärde		Percentage Correct
		.00	1.00	
Step 1	Finkmedelvärde	.00	1.00	
		811379	10720	100.0 .0
Overall Percentage				98.7

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
Step 1	Föräldraarv(1)	-.436	.029	225.060	1	.000	.646	.611	.684
	Eftergymnasialutbildning(1)	-.626	.025	643.806	1	.000	.535	.509	.561
	Arbetslöshet(1)	-.006	.023	.069	1	.793	.994	.950	1.040
	Läroarbetsutbildning(1)	.052	.053	.982	1	.322	1.053	.950	1.168
	Humanistutbildning(1)	-1.166	.040	831.360	1	.000	.312	.288	.337
	Samhällsutbildning(1)	-.950	.030	990.732	1	.000	.387	.364	.410
	Naturvetenskapligutbildning(1)	-.328	.088	14.016	1	.000	.720	.606	.855
	Tekniskutbildning(1)	-.774	.055	200.348	1	.000	.461	.414	.514
	Lantbruksutbildning(1)	-1.434	.098	212.002	1	.000	.238	.197	.289
	Hälsoutbildning(1)	-.742	.033	506.452	1	.000	.476	.447	.508
	Tjänsteutbildning(1)	-1.316	.040	1108.410	1	.000	.268	.248	.290
	Barn06(1)	-.165	.035	21.564	1	.000	.848	.791	.909
	Barn018	.513	.011	2032.088	1	.000	1.670	1.633	1.707
	Barn18plus(1)	-.982	.027	1330.189	1	.000	.374	.355	.395
	Etnicitet(1)	-.437	.027	261.909	1	.000	.646	.613	.681
	Region(1)	-.257	.041	38.495	1	.000	.773	.713	.839
	Ålderöver40(1)	-1.003	.024	1728.226	1	.000	.367	.350	.384
	Inkomstöver600000(1)	1.140	.057	392.981	1	.000	3.126	2.793	3.499
	Inkomst400000till600000(1)	.982	.042	558.804	1	.000	2.671	2.462	2.897
	Inkomstuptill200000(1)	-1.510	.025	3532.142	1	.000	.221	.210	.232
	Constant	2.406	.239	101.212	1	.000	11.089		

a. Variable(s) entered on step 1: Föräldraarv, Eftergymnasialutbildning, Arbetslöshet, Läroarbetsutbildning, Humanistutbildning, Samhällsutbildning, Naturvetenskapligutbildning, Tekniskutbildning, Lantbruksutbildning, Hälsoutbildning, Tjänsteutbildning, Barn06, Barn018, Barn18plus, Etnicitet, Region, Ålderöver40, Inkomstöver600000, Inkomst400000till600000, Inkomstuptill200000.

Logistic Regression – steg två (utan icke-signifikanta variabler)

[DataSet2] D:\Uttag\cflodberg\Nuda.sav

Block 0: Beginning Block

Classification Table^{a,b}

Observed			Predicted		
			Finkmedelvärde		Percentage Correct
			.00	1.00	
Step 0	Finkmedelvärde	.00	811388	0	100.0
		1.00	10720	0	.0
Overall Percentage					98.7

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0	Constant	-4.327	.010	198059.2	1	.000	.013

Variables not in the Equation

			Score	df	Sig.
Step 0	Variables	Föräldrarv(1)	178.357	1	.000
		Eftergymnasialutbildning(1)	609.386	1	.000
		Humanistutbildning(1)	570.784	1	.000
		Samhällsutbildning(1)	196.640	1	.000
		Naturvetenskapligutbildning(1)	14.230	1	.000
		Tekniskutbildning(1)	1.542	1	.214
		Lantbruksutbildning(1)	80.485	1	.000
		Hälsoutbildning(1)	165.148	1	.000
		Tjänsteutbildning(1)	492.581	1	.000
		Barn06(1)	3.916	1	.048
		Barn018	284.156	1	.000
		Barn18plus(1)	40.778	1	.000
		Etnicitet(1)	69.079	1	.000
		Region(1)	1.128	1	.288
		Ålderöver40(1)	561.410	1	.000
		Inkomstöver600000(1)	243.702	1	.000
Inkomst400000till600000(1)	770.089	1	.000		
Inkomstuptill200000(1)	2644.503	1	.000		
Overall Statistics			11398.508	18	.000

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	11061.756	18	.000
	Block	11061.756	18	.000
	Model	11061.756	18	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	103282.32 ^a	.013	.103

a. Estimation terminated at iteration number 8 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table^a

Observed		Predicted			
		Finkmedelvärde		Percentage Correct	
		.00	1.00		
Step 1	Finkmedelvärde	.00	811379	9	100.0
		1.00	10720	0	.0
Overall Percentage					98.7

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
Step 1	Föräldraarv(1)	-.436	.029	225.133	1	.000	.646	.611	.684
	Eftergymnasialutbildning(1)	-.616	.022	770.849	1	.000	.540	.517	.564
	Humanistutbildning(1)	-1.181	.037	992.667	1	.000	.307	.285	.330
	Samhällsutbildning(1)	-.963	.027	1243.734	1	.000	.382	.362	.403
	Naturvetenskapligutbildning(1)	-.345	.086	15.953	1	.000	.709	.598	.839
	Tekniskutbildning(1)	-.787	.053	220.522	1	.000	.455	.410	.505
	Lantbruksutbildning(1)	-1.445	.098	218.443	1	.000	.236	.195	.285
	Hälsoutbildning(1)	-.756	.030	639.512	1	.000	.470	.443	.498
	Tjänsteutbildning(1)	-1.326	.038	1196.915	1	.000	.266	.246	.286
	Barn06(1)	-.165	.035	21.696	1	.000	.848	.791	.909
	Barn018	.513	.011	2042.109	1	.000	1.670	1.633	1.707
	Barn18plus(1)	-.982	.027	1329.424	1	.000	.375	.355	.395
	Etnicitet(1)	-.435	.027	260.933	1	.000	.647	.614	.682
	Region(1)	-.257	.041	38.507	1	.000	.773	.713	.839
	Ålderöver40(1)	-1.003	.024	1727.426	1	.000	.367	.350	.385
	Inkomstöver600000(1)	1.139	.057	394.160	1	.000	3.123	2.791	3.495
	Inkomst400000till600000(1)	.983	.042	560.559	1	.000	2.672	2.463	2.899
	Inkomstuptill200000(1)	-1.511	.025	3547.477	1	.000	.221	.210	.232
	Constant	2.528	.205	151.859	1	.000	12.532		

a. Variable(s) entered on step 1: Föräldraarv, Eftergymnasialutbildning, Humanistutbildning, Samhällsutbildning, Naturvetenskapligutbildning, Tekniskutbildning, Lantbruksutbildning, Hälsoutbildning, Tjänsteutbildning, Barn06, Barn018, Barn18plus, Etnicitet, Region, Ålderöver40, Inkomstöver600000, Inkomst400000till600000, Inkomstuptill200000.

10 Appendix 2 – Regression två: Jämtland

Logistic Regression – steg ett

[DataSet1]D:\Uttag\cflodberg\nudajamtland.sav

Categorical Variables Codings

		Frequency	Parameter coding
			(1)
Inkomstöver600000	.00	51331	1.000
	1.00	1101	.000
Eftergymnasialutbildning	0	41920	1.000
	1	10512	.000
Arbetslöshet	0	37081	1.000
	1	15351	.000
Läroarbetsutbildning	0	48926	1.000
	1	3506	.000
Humanistutbildning	0	51043	1.000
	1	1389	.000
Samhällsutbildning	0	45521	1.000
	1	6911	.000
Naturvetenskapligutbildning	0	51864	1.000
	1	568	.000
Tekniskutbildning	0	51180	1.000
	1	1252	.000
Lantbruksutbildning	0	51787	1.000
	1	645	.000
Hälsoutbildning	0	41425	1.000
	1	11007	.000
Inkomst400000till600000	.00	45712	1.000
	1.00	6720	.000
Inkomstuptill200000	.00	28289	1.000
	1.00	24143	.000
Ålderöver40	.00	17370	1.000
	1.00	35062	.000
Etnicitet	0	2787	1.000
	1	49645	.000
Barn18plus	0	42566	1.000
	1	9866	.000
Tjänsteutbildning	0	48598	1.000
	1	3834	.000
Barn06	0	46287	1.000
	1	6145	.000
Föräldraarv	0	45257	1.000
	1	7175	.000

Block 0: Beginning Block

Classification Table^{a,b}

Observed			Predicted		
			Finkmedelvärde		Percentage Correct
			.00	1.00	
Step 0	Finkmedelvärde	.00	51775	0	100.0
		1.00	657	0	.0
Overall Percentage					98.7

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0	Constant	-4.367	.039	12372.321	1	.000	.013

Variables not in the Equation

			Score	df	Sig.
Step 0	Variables	Föräldraarv(1)	39.609	1	.000
		Eftergymnasialutbildning(1)	.379	1	.538
		Arbetslöshet(1)	.214	1	.644
		Läroarbetsutbildning(1)	3.517	1	.061
		Humanistutbildning(1)	1.262	1	.261
		Samhällsutbildning(1)	8.691	1	.003
		Naturvetenskapligutbildning(1)	.180	1	.672
		Tekniskutbildning(1)	2.635	1	.105
		Lantbruksutbildning(1)	91.919	1	.000
		Hälsoutbildning(1)	.740	1	.390
		Tjänsteutbildning(1)	61.396	1	.000
		Barn06(1)	.953	1	.329
		Barn018	41.259	1	.000
		Barn18plus(1)	25.604	1	.000
		Etnicitet(1)	2.524	1	.112
		Ålderöver40(1)	15.145	1	.000
		Inkomstuptill200000(1)	146.142	1	.000
		Inkomst400000till600000(1)	43.577	1	.000
		Inkomstöver600000(1)	4.557	1	.033
Overall Statistics			877.839	19	.000

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	797.998	19	.000
	Block	797.998	19	.000
	Model	797.998	19	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	6262.514 ^a	.015	.120

a. Estimation terminated at iteration number 8 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table^a

Observed		Predicted		
		Finkmedelvärde		Percentage Correct
		.00	1.00	
Step 1	Finkmedelvärde	.00	1.00	100.0
		51774	653	.6
Overall Percentage				98.8

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

Step		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
1	Föräldraarv(1)	-.667	.107	39.132	1	.000	.513	.416	.633
	Eftergymnasialutbildning(1)	-.309	.120	6.658	1	.010	.734	.581	.928
	Arbetslöshet(1)	.290	.093	9.766	1	.002	1.337	1.114	1.604
	Lärarytelse(1)	-.179	.226	.630	1	.427	.836	.537	1.301
	Humanistutbildning(1)	-.897	.237	14.324	1	.000	.408	.256	.649
	Samhällsutbildning(1)	-.966	.127	58.066	1	.000	.381	.297	.488
	Naturvetenskapligutbildning(1)	-.589	.429	1.888	1	.169	.555	.239	1.286
	Tekniskutbildning(1)	-1.019	.233	19.127	1	.000	.361	.229	.570
	Lantbruksutbildning(1)	-1.993	.202	97.765	1	.000	.136	.092	.202
	Hälsoutbildning(1)	-.525	.126	17.454	1	.000	.591	.462	.757
	Tjänsteutbildning(1)	-1.317	.129	104.898	1	.000	.268	.208	.345
	Barn06(1)	-.182	.152	1.435	1	.231	.834	.619	1.123
	Barn018	.614	.044	190.461	1	.000	1.848	1.693	2.016
	Barn18plus(1)	-1.485	.103	209.134	1	.000	.227	.185	.277
	Etnicitet(1)	.272	.162	2.831	1	.092	1.313	.956	1.803
	Ålderöver40(1)	-.926	.104	78.708	1	.000	.396	.323	.486
	Inkomstupp till 200000(1)	-1.921	.109	311.673	1	.000	.146	.118	.181
	Inkomst400000 till 600000(1)	1.279	.209	37.400	1	.000	3.592	2.384	5.411
	Inkomstöver600000(1)	1.120	.423	6.995	1	.008	3.064	1.336	7.024
	Constant	2.874	.987	8.472	1	.004	17.700		

a. Variable(s) entered on step 1: Föräldraarv, Eftergymnasialutbildning, Arbetslöshet, Lärarytelse, Humanistutbildning, Samhällsutbildning, Naturvetenskapligutbildning, Tekniskutbildning, Lantbruksutbildning, Hälsoutbildning, Tjänsteutbildning, Barn06, Barn018, Barn18plus, Etnicitet, Ålderöver40, Inkomstupp till 200000, Inkomst400000 till 600000, Inkomstöver600000.

Logistic Regression – steg två (utan icke-signifikanta variabler)

[DataSet1] D:\Uttag\cflodberg\nudajamtland.sav

Block 0: Beginning Block

Classification Table^{a,b}

Observed			Predicted		
			Finkmedelvärde		Percentage Correct
			.00	1.00	
Step 0	Finkmedelvärde	.00	51775	0	100.0
		1.00	657	0	.0
Overall Percentage					98.7

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0 Constant	-4.367	.039	12372.321	1	.000	.013

Variables not in the Equation

Step	Variables	Score	df	Sig.
0	Föräldraarv(1)	39.609	1	.000
	Eftergymnasialutbildning(1)	.379	1	.538
	Arbetslöshet(1)	.214	1	.644
	Humanistutbildning(1)	1.262	1	.261
	Samhällsutbildning(1)	8.691	1	.003
	Tekniskutbildning(1)	2.635	1	.105
	Lantbruksutbildning(1)	91.919	1	.000
	Hälsoutbildning(1)	.740	1	.390
	Tjänsteutbildning(1)	61.396	1	.000
	Barn018	41.259	1	.000
	Barn18plus(1)	25.604	1	.000
	Ålderöver40(1)	15.145	1	.000
	Inkomstupptill200000(1)	146.142	1	.000
	Inkomst400000till600000(1)	43.577	1	.000
Inkomstöver600000(1)	4.557	1	.033	
Overall Statistics	869.745	15	.000	

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	791.802	15	.000
	Block	791.802	15	.000
	Model	791.802	15	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	6268.710 ^a	.015	.119

a. Estimation terminated at iteration number 8 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table^a

			Predicted		
			Finkmedelvärde		Percentage Correct
Observed		.00	1.00		
Step 1	Finkmedelvärde	.00	51774	1	100.0
		1.00	653	4	.6
Overall Percentage					98.8

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
Step 1	Föräldraarv(1)	-.647	.106	37.495	1	.000	.523	.425	.644
	Eftergymnasialutbildning(1)	-.375	.104	13.054	1	.000	.687	.560	.842
	Arbetslöshet(1)	.276	.092	8.882	1	.003	1.317	1.099	1.579
	Humanistutbildning(1)	-.835	.232	12.933	1	.000	.434	.275	.684
	Samhällsutbildning(1)	-.916	.120	58.209	1	.000	.400	.316	.506
	Tekniskutbildning(1)	-.985	.230	18.321	1	.000	.374	.238	.586
	Lantbruksutbildning(1)	-1.938	.198	95.429	1	.000	.144	.098	.213
	Hälsoutbildning(1)	-.466	.116	16.154	1	.000	.627	.500	.788
	Tjänsteutbildning(1)	-1.276	.124	105.279	1	.000	.279	.219	.356
	Barn018	.641	.040	260.879	1	.000	1.898	1.756	2.051
	Barn18plus(1)	-1.470	.102	208.992	1	.000	.230	.188	.281
	Ålderöver40(1)	-.886	.100	78.041	1	.000	.412	.339	.502
	Inkomstupptill200000(1)	-1.916	.109	309.759	1	.000	.147	.119	.182
	Inkomst400000till600000(1)	1.292	.209	38.284	1	.000	3.642	2.418	5.484
	Inkomstöver600000(1)	1.145	.423	7.321	1	.007	3.142	1.371	7.202
	Constant	1.671	.721	5.373	1	.020	5.317		

a. Variable(s) entered on step 1: Föräldraarv, Eftergymnasialutbildning, Arbetslöshet, Humanistutbildning, Samhällsutbildning, Tekniskutbildning, Lantbruksutbildning, Hälsoutbildning, Tjänsteutbildning, Barn018, Barn18plus, Ålderöver40, Inkomstupptill200000, Inkomst400000till600000, Inkomstöver600000.

11 Appendix 3 – Regression tre: Stockholm

Logistic Regression – steg ett

[DataSet1] D:\Uttag\cflodberg\Uppsats\nudasthlm.sav

Categorical Variables Codings

		Frequency	Parameter coding
			(1)
Inkomstöver600000	.00	710951	1.000
	1.00	58725	.000
Eftergymnasialutbildning	0	550526	1.000
	1	219150	.000
Arbetslöshet	0	609383	1.000
	1	160293	.000
Läroarbetsutbildning	0	713530	1.000
	1	56146	.000
Humanistutbildning	0	728266	1.000
	1	41410	.000
Samhällsutbildning	0	613207	1.000
	1	156469	.000
Naturvetenskapligutbildning	0	754862	1.000
	1	14814	.000
Tekniskutbildning	0	740119	1.000
	1	29557	.000
Lantbruksutbildning	0	766291	1.000
	1	3385	.000
Hälsoutbildning	0	656956	1.000
	1	112720	.000
Inkomst400000till600000	.00	633861	1.000
	1.00	135815	.000
Inkomstuptill200000	.00	463326	1.000
	1.00	306350	.000
Ålderöver40	.00	316369	1.000
	1.00	453307	.000
Etnicitet	0	167986	1.000
	1	601690	.000
Barn18plus	0	632945	1.000
	1	136731	.000
Tjänsteutbildning	0	738007	1.000
	1	31669	.000
Barn06	0	655943	1.000
	1	113733	.000
Föräldraarv	0	681381	1.000
	1	88295	.000

Block 0: Beginning Block

Classification Table^{a,b}

Observed			Predicted		
			Finkmedelvärde		Percentage Correct
			0	1	
Step 0	Finkmedelvärde	0	759613	0	100.0
		1	10063	0	.0
Overall Percentage					98.7

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0 Constant	-4.324	.010	185682.9	1	.000	.013

Variables not in the Equation

Step	Variables	Score	df	Sig.
0	Föräldraarv(1)	147.420	1	.000
	Eftergymnasialutbildning(1)	632.158	1	.000
	Arbetslöshet(1)	149.189	1	.000
	Läroarbetsutbildning(1)	61.400	1	.000
	Humanistutbildning(1)	578.027	1	.000
	Samhällsutbildning(1)	186.879	1	.000
	Naturvetenskapligutbildning(1)	14.248	1	.000
	Tekniskutbildning(1)	.841	1	.359
	Lantbruksutbildning(1)	32.759	1	.000
	Hälsoutbildning(1)	188.118	1	.000
	Tjänsteutbildning(1)	435.213	1	.000
	Barn06(1)	3.175	1	.075
	Barn018	247.954	1	.000
	Barn18plus(1)	27.938	1	.000
	Etnicitet(1)	76.612	1	.000
	Ålderöver40(1)	552.280	1	.000
Inkomstupptill200000(1)	2505.395	1	.000	
Inkomst400000till600000(1)	728.945	1	.000	
Inkomstöver600000(1)	241.091	1	.000	
Overall Statistics	10700.733	19	.000	

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	10374.830	19	.000
	Block	10374.830	19	.000
	Model	10374.830	19	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	96907.587 ^a	.013	.103

a. Estimation terminated at iteration number 8 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table^a

Observed		Predicted		
		Finkmedelvärde		Percentage Correct
		0	1	
Step 1	Finkmedelvärde	0	1	
		759604	9	100.0
		10063	0	.0
Overall Percentage				98.7

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

Step	Variable	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)	
								Lower	Upper
1	Föräldraarv(1)	-.417	.030	189.897	1	.000	.659	.621	.699
	Eftergymnasialutbildning(1)	-.640	.025	638.610	1	.000	.527	.502	.554
	Arbetslöshet(1)	-.028	.024	1.417	1	.234	.972	.927	1.019
	Läroarbetsutbildning(1)	.060	.054	1.213	1	.271	1.061	.955	1.180
	Humanistutbildning(1)	-1.169	.041	800.918	1	.000	.311	.286	.337
	Samhällsutbildning(1)	-.950	.031	928.676	1	.000	.387	.364	.411
	Naturvetenskapligutbildning(1)	-.321	.090	12.855	1	.000	.725	.608	.864
	Tekniskutbildning(1)	-.761	.056	182.721	1	.000	.467	.419	.522
	Lantbruksutbildning(1)	-1.258	.116	117.410	1	.000	.284	.226	.357
	Hälsoutbildning(1)	-.763	.034	499.028	1	.000	.466	.436	.499
	Tjänsteutbildning(1)	-1.315	.042	999.538	1	.000	.268	.247	.291
	Barn06(1)	-.164	.036	20.086	1	.000	.849	.790	.912
	Barn018	.507	.012	1851.970	1	.000	1.661	1.623	1.700
	Barn18plus(1)	-.952	.028	1159.905	1	.000	.386	.365	.408
	Etnicitet(1)	-.448	.027	268.427	1	.000	.639	.606	.674
	Ålderöver40(1)	-1.005	.025	1641.261	1	.000	.366	.349	.384
	Inkomstupp till 200000(1)	-1.488	.026	3237.402	1	.000	.226	.215	.238
	Inkomst 400000 till 600000(1)	.974	.042	526.351	1	.000	2.648	2.437	2.878
	Inkomst över 600000(1)	1.143	.058	386.678	1	.000	3.137	2.800	3.516
	Constant	2.211	.253	76.176	1	.000	9.122		

a. Variable(s) entered on step 1: Föräldraarv, Eftergymnasialutbildning, Arbetslöshet, Läroarbetsutbildning, Humanistutbildning, Samhällsutbildning, Naturvetenskapligutbildning, Tekniskutbildning, Lantbruksutbildning, Hälsoutbildning, Tjänsteutbildning, Barn06, Barn018, Barn18plus, Etnicitet, Ålderöver40, Inkomstupp till 200000, Inkomst 400000 till 600000, Inkomst över 600000.

Logistic Regression – steg två (utan icke-signifikanta variabler)

[DataSet1] D:\Uttag\cflodberg\Uppsats\nudasthlm.sav

Block 0: Beginning Block

Classification Table^{a,b}

Observed			Predicted		Percentage Correct
			Finkmedelvärde		
			0	1	
Step 0	Finkmedelvärde	0	759613	0	100.0
		1	10063	0	.0
Overall Percentage					98.7

a. Constant is included in the model.

b. The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 0 Constant	-4.324	.010	185682.9	1	.000	.013

Variables not in the Equation

Step	Variables	Score	df	Sig.
0	Föräldraarv(1)	147.420	1	.000
	Eftergymnasialutbildning(1)	632.158	1	.000
	Humanistutbildning(1)	578.027	1	.000
	Samhällsutbildning(1)	186.879	1	.000
	Naturvetenskapligutbildning(1)	14.248	1	.000
	Tekniskutbildning(1)	.841	1	.359
	Lantbruksutbildning(1)	32.759	1	.000
	Hälsoutbildning(1)	188.118	1	.000
	Tjänsteutbildning(1)	435.213	1	.000
	Barn06(1)	3.175	1	.075
	Barn018	247.954	1	.000
	Barn18plus(1)	27.938	1	.000
	Etnicitet(1)	76.612	1	.000
	Ålderöver40(1)	552.280	1	.000
	Inkomstupptill200000(1)	2505.395	1	.000
	Inkomst400000till600000(1)	728.945	1	.000
Inkomstöver600000(1)	241.091	1	.000	
Overall Statistics		10656.610	17	.000

Block 1: Method = Enter

Omnibus Tests of Model Coefficients

		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	10372.334	17	.000
	Block	10372.334	17	.000
	Model	10372.334	17	.000

Model Summary

Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	96910.084 ^a	.013	.103

a. Estimation terminated at iteration number 8 because parameter estimates changed by less than .001.

Classification Table^a

Observed		Predicted		
		Finkmedelvärde		Percentage Correct
		0	1	
Step 1	Finkmedelvärde	0	1	
		759604	9	100.0
		10063	0	.0
Overall Percentage				98.7

a. The cut value is .500

Variables in the Equation

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95.0% C.I. for EXP(B)		
							Lower	Upper	
Step 1	Föräldra arv(1)	-.418	.030	190.473	1	.000	.658	.620	.699
	Eftergymnasialutbildning(1)	-.628	.023	760.791	1	.000	.534	.510	.558
	Humanistutbildning(1)	-1.191	.038	974.462	1	.000	.304	.282	.327
	Samhällsutbildning(1)	-.968	.028	1184.698	1	.000	.380	.359	.401
	Naturvetenskapligutbildning(1)	-.343	.088	15.138	1	.000	.710	.597	.844
	Tekniskutbildning(1)	-.780	.055	204.670	1	.000	.458	.412	.510
	Lantbruksutbildning(1)	-1.274	.115	121.794	1	.000	.280	.223	.351
	Hälsoutbildning(1)	-.781	.031	637.602	1	.000	.458	.431	.487
	Tjänsteutbildning(1)	-1.330	.040	1085.402	1	.000	.265	.244	.286
	Barn06(1)	-.165	.036	20.555	1	.000	.848	.789	.910
	Barn018	.508	.012	1867.070	1	.000	1.662	1.624	1.701
	Barn18plus(1)	-.952	.028	1159.319	1	.000	.386	.365	.408
	Etnicitet(1)	-.445	.027	266.629	1	.000	.641	.607	.676
	Ålderöver40(1)	-1.004	.025	1638.327	1	.000	.366	.349	.385
	Inkomstupp till 200000(1)	-1.490	.026	3255.484	1	.000	.225	.214	.237
	Inkomst400000 till 600000(1)	.976	.042	529.744	1	.000	2.654	2.443	2.884
	Inkomstöver 600000(1)	1.146	.058	389.961	1	.000	3.144	2.806	3.523
	Constant	2.352	.219	115.789	1	.000	10.507		

a. Variable(s) entered on step 1: Föräldra arv, Eftergymnasialutbildning, Humanistutbildning, Samhällsutbildning, Naturvetenskapligutbildning, Tekniskutbildning, Lantbruksutbildning, Hälsoutbildning, Tjänsteutbildning, Barn06, Barn018, Barn18plus, Etnicitet, Ålderöver40, Inkomstupp till 200000, Inkomst400000 till 600000, Inkomstöver 600000.